

PROJEKT KROK K DOBROVOL

Dobrovolnictví - opora občanské společnosti

Čeho jsme dosáhli,
kam směřujeme...

KROMĚŘÍŽ - město památek UNESCO

9. a 10. května 2011

Sborník konference

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti

Čeho jsme dosáhli, kam směřujeme...

Kroměříž – město památek UNESCO

9. a 10. května 2011

**Konferenci na téma dobrovolnictví pořádal
již jedenáctým rokem Klub UNESCO Kroměříž
ve spolupráci s Národním dobrovolnickým centrem
HESTIA Praha**

Konferenci podpořili

Zlínský kraj

**MĚSTO
KROMĚŘÍŽ**

Pořadatel konference
Klub UNESCO Kroměříž
ve spolupráci s HESTIA – Národní dobrovolnické centrum Praha

Na realizaci konference spolupracovali

**Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž, Město Kroměříž,
Asociace nestátních neziskových organizací Zlínského kraje,
Úřad práce Kroměříž**

Záštitu nad konferencí převzali

Mgr. Daniela Hebnarová, starostka města Kroměříž
MVDr. Stanislav Mišák, hejtman Zlínského kraje
Mons. Jan Graubner, arcibiskup Olomoucký
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Václav Havel, bývalý prezident ČR
Doc. JUDr. Petr Pithart, místopředseda senátu ČR

Vítací tabule v konferenčním sále

Cíle letošní konference vychází z cílů Evropského roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství:

- usilovat o vytvoření prostředí příznivého pro dobrovolnictví
- posílit pravomoci dobrovolnických organizací a zlepšit kvalitu dobrovolnické činnosti
- oceňovat a uznávat dobrovolnické aktivity
- zlepšit povědomí o hodnotě a důležitosti dobrovolnictví

OBSAH

Úvítací a úvodní vystoupení, zaslané zdravice

MUDr. Eva Nováková , předsedkyně Klubu Unesco Kroměříž	str. 7
Mgr. Daniela Hebnarová , starostka Města Kroměříž	str. 8
Ing. Bronislav Fuksa , předseda výboru ZZK pro NNO.....	str. 9
Mgr. Michal Urban , vedoucí odboru pro mládež MŠMT.....	str. 10
Ivan Hoffman , redaktor Deníku a stálý spolupracovník Českého rozhlasu	str. 13
Petr Pithart , místopředseda Senátu Parlamentu ČR, čestný člen Klubu UNESCO... str.	14
Mons. Jan Graubner , metropolita moravský, arcibiskup olomoucký	str. 15

Základní referáty

Výchova k dobrovolnictví	str. 16
<i>Mgr. Pavel Motyčka, Arcibiskupské gymnázium Kroměříž</i>	

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti	str. 19
<i>PhDr. Jiřina Šiklová, CSc., Praha</i>	

Vytváranie probodovolníckej kultúry občianskym vzdelávaním	str. 24
<i>Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.</i>	
<i>Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove</i>	

Motivácia mládeže k dobrovolníctvu ako výskumný problém	str. 27
<i>Mgr. Lucia Gregová, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove</i>	

Knihovna v komunitě, dobrovolníci v knihovně	str. 27
<i>Mgr. Zuzana Ježková, Národní knihovna ČR Praha</i>	

Současné přístupy v mentoringovém typu dobrovolnictví v preventivních sociálních službách pro rodiny a děti – Srovnání praxe mentoringového programu Big Brothers Big Sisters/Pět P v Irsku a v České republice	str. 28
<i>Mgr. Tereza Brumovská, M.Sc., Národní irská univerzita, Galway, Irsko</i>	
<i>Fakulta humanitních studií UK Praha</i>	

Dobrovolnictví jako důležitá součást výkonu sociální služby	str. 30
<i>Bc. Radek Kubiček, Maltézská pomoc Olomouc</i>	

Virtuální dobrovolnictví a dobročinnost	str. 32
<i>Mgr. Ing. Tomáš Hendrych, Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice Liberec</i>	

Dobrovolnictví v oblasti canisterapie – sdílení zkušeností	str. 38
<i>Mgr. Jaroslava Eisertová, Ph.D., Mgr. Marie Chlopčková,</i>	
<i>Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík, o.s.</i>	
<i>Ústav zdravotně sociální práce na ZSF JU České Budějovice</i>	

Příběhy dobrovolníků – příprava knižního vydání	str. 41
<i>Klára Vyskočilová, Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž</i>	
Dobrovolnictví v Kanadě.....	str. 42
<i>Astride Weniger</i>	
Dobrovolnictví pro všechny – představení projektu.....	str. 44
<i>PhDr. Jiří Tošner, HESTIA Praha</i>	
Dobrovolnictví pro České Budějovice – spolupráce x konkurence?	str. 46
<i>Mgr. Šárka Koubová</i>	
DobroPoint, Plán B, o.s. Brno	str. 49
<i>Bc. Kateřina Petrášová</i>	
Barevný podzim života	str. 50
<i>Ing. Ludmila Grecmanová</i>	
Dobrovolnictví pro všechny.....	str. 54
<i>Mgr. Renata Kolářová</i>	
Dobrovolnictví spojuje.....	str. 56
<i>Mgr. Klára Malínková</i>	
Rozvoj komunitního dobrovolnictví v Soběslavi.....	str. 57
<i>Renata Gargulová</i>	
Dobrovolnictví pro malé a velké aneb dobrovolníci pro děti, mládež a seniory	str. 59
<i>Mgr. Lenka Mikolášková</i>	
Program konference.....	str. 62
Fotodokumentace z konference a doprovodných akcí (výstava -prezentace dobrovolnických organizací, diskusní a společenský večer, koncert ve sněmovním sále, beseda a prohlídka dobrovolnického centra Spektrum)	str. 64
Seznam účastníků konference.....	str. 67
Program – anglicky resumé.....	str. 74

MUDr. Eva Nováková,
předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž
Slovo úvodem k účastníkům a hostům konference

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti Čeho jsme dosáhli, kam směřujeme ...

Již jedenáct let mám milou povinnost i čest vítat vás na kroměřížských konferencích k tématu dobrovolnictví a to v různých souvislostech i se snahou reagovat na aktuální témata a potřeby současnosti. Letos se připojujeme k „Evropskému roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství“. Nepochybně je to dobrá příležitost k ohlédnutí, ale i k zamýšlení nad tím, jak dál. I když za uplynulých jedenáct let bylo vysloveno i prodiskutováno mnohé, téma dobrovolnictví nebylo jistě zdaleka vyčerpáno, přesto se Klub UNESCO s tématem dobrovolnictví loučí.

Splnili jsme společně s našimi přáteli z Hestie, PhDr. Olgou Sozanskou a PhDr. Jiřím Tošnerem to, co jsme si předsevzali v roce 2001. Dohodli jsme se, že příštích 10 let budeme společně zejména formou konferencí podporovat a propagovat dobrovolnictví. Myslím, že mohu za obě organizace se vši skromností říct, že i díky našim konferencím se podařilo na konkrétních příkladech z praxe i vystoupeních významných osobností představit pestrost a mnohostrannou užitečnost dobrovolnické činnosti, ukázat, že dobrovolníci nejsou nějací naivní altruisti, ale že dobrovolnictví je občanská ctnost. Dle vyjádření účastníků byly konference vítanou příležitostí k výměně zkušeností i k prezentaci dosažených úspěchů v dobrovolnictví nejen z České republiky. Vážíme si toho, že i letos jako i v minulých letech přijali nad konferencí záštitu významné osobnosti

Mgr. Daniela Hebnarová, starostka města Kroměříže, MVDr. Stanislav Mišák, hejtman Zlínského kraje, mons. Jan Graubner, arcibiskup Olomoucký, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Václav Havel, bývalý prezident ČR, Doc. JUDr. Petr Pithart, místopředseda senátu ČR. Velmi bychom si přáli, aby i letošní konference obohatila účastníky o zajímavé a nové poznatky, byla také vyjádřením úcty a vděčnosti k práci dobrovolníků. Děkujeme všem organizátorům, lektorům, sponzorům a zejména všem, kteří přijali naše pozvání.

MUDr. Eva Nováková,
předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž

Námětem konference v roce 2011 byla tato témata:

- formy komunitního dobrovolnictví v ČR i v zahraničí,
- motivace občanů, organizací i obcí k podpoře dobrovolnictví,
- pestrost a mnohostranná užitečnost dobrovolnictví,
- sdílení zkušeností včetně podnětů pro další rozvoj dobrovolnictví
- zhodnocení legislativy.

Mgr. Daniela Hebnarová,
starostka Města Kroměříž

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé.

V evropském roce dobrovolnictví, v roce 2011 se po jedenácté setkáváme v Kroměříži. Po jedenáct let jsme se dělili o zkušenosti z dobrovolnických programů, diskutovali rozvoj činností, hodnotili, vytyčovali vize a možnosti dalšího svobodného rozvoje občanské společnosti. Naše město se opět stává místem setkání těch, kteří nelitují svého času a pomáhají. Nezištně odstraňují hranice mezi lidmi i mezi národy.

Je mi ctí, že vám všem mohu za vaši každodenní práci pro člověka upřímně poděkovat. Vítejte v Kroměříži.

Ing. Bronislav Fuksa,
předseda výboru ZZK pro NNO

Vážená paní doktorko, vážené dámy a pánové, milí hosté konference.

Dovolte, abych vás co nejsrdečněji pozdravil jako zástupce Zlínského kraje. Současně bych rád omluvil hejtmana Zlínského kraje pana Stanislava Mišáka, který nad touto konferencí převzal záštitu a současně podpořil tuto konferenci i finančně. Vedení Zlínského kraje si velice váží práce dobrovolníků a proto je velmi rádo, že se zástupci UNESCO a HESTIE podíleli na pořádání tak významné konference. V loňském roce jste pořádali desátý ročník. Letošní rok je v Evropské unii vyhlášen rokem dobrovolnictví. Je pro velmi důležité si připomenout význam práce těchto lidí. Práce, kterou nezabezpečuje stát ani soukromý sektor. Ve Zlínském kraji je registrováno více jak 5170 nevládních neziskových organizací a mezi nimi má pevné místo dobrovolnictví.

Program konference obsahuje spoustu zajímavých přednášek. Je dobrá i mezinárodní účast. Právě výměna zkušeností povede určitě k posílení vlivu dobrovolnické práce. Jednou z aktivit Zlínského kraje je i spolupráce na projektu realizovaném UTB Zlín – Kooperace vysokého školství, veřejné správy, podnikatelského a neziskového sektoru pro socio-ekonomický rozvoj regionu. Zmapování potřeb neziskových organizací a tím i potřeb dobrovolníků jistě přispěje k efektivnímu využívání finančních prostředků, kterých je stále málo.

Chtěl bych Vám poděkovat za pozvání na konferenci a věřím, že účastníci si odvezou spoustu zajímavých podnětů, které dál využijí ve své práci.

S pozdravem
Ing. Bronislav Fuksa,
předseda výboru ZZK pro NNO

Mgr. Michal Urban,
Odbor pro mládež – Ministerstvo školství
a mládeže, Praha
Evropský rok dobrovolnictví
– Koordinace ze strany MŠMT

Vážené dámy, vážení pánové,
děkuji za pozvání na tuto konferenci. Rád bych využil tuto možnost a blíže vám představil konkrétní kroky, které MŠMT podniká anebo připravuje v rámci koordinace Evropského roku dobrovolnictví v ČR. Nechceme nechat pouze pasivně proplynout tuto kampaň, ale snažíme se naplno využít tuto příležitost a chceme se pokusit se o maximální naplnění všech cílů, které si Evropský rok dobrovolnictví klade. Jedná se o tyto 4 základní cíle:

- 1) usilovat o vytvoření prostředí příznivého pro dobrovolnictví a tam, kde je třeba, řešit stávající překážky bránící dobrovolným činnostem;
- 2) umožnit organizátorům dobrovolných činností, aby zlepšili kvalitu svých činností, tedy i dobrovolnických;
- 3) oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti ze strany tvůrců politik, organizací občanské společnosti, veřejných institucí a odvětví formálního a neformálního vzdělávání i zaměstnavatelů;
- 4) zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví.

Při přípravách koordinace Evropského roku dobrovolnictví jsme vycházeli z dostupných dat a výzkumů o dobrovolnictví. Souhrnná data o dobrovolnictví v ČR, resp. počtu dobrovolníků, se vzhledem k odlišné metodice a definicím značně liší. Údaje Českého statistického úřadu se pohybují mezi 840.000 dobrovolníky v roce 2005 a 1.215.000 dobrovolníky v roce 2007. Nejaktuálnější a nejkomplexnější údaje nám v tuto chvíli poskytuje publikace - „Vzory a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století“. Tato publikace je výsledkem projektu Národního dobrovolnického centra Hestia, na kterém spolupracovala také Univerzita Karlova, NROS a norský partner. Podle výsledků tohoto výzkumu se dobrovolnictví věnuje třetina občanů ČR a to jak individuálně tak i v organizované formě, kdy dobrovolníci pracují pro NNO, kde jsou navíc velmi často členy. Dobrovolnictví tedy není pouze výsadou hrstky nadšenců, ale je to fenomén, který se týká statisíců obyvatel ČR.

Na základě dostupných údajů, znalostí a zkušeností jsme oslovili všechny subjekty zapojené do dobrovolnictví v ČR (oddělení státní správy, agentury, příspěvkové organizace, místní samospráva, kraje a obce, neziskový sektor, výzkumníci a statistici) a ve spolupráci s Českou radou dětí a mládeže uspořádali na konci roku 2010 tzv. Síťovací setkání v Beceřině. Výsledkem tohoto setkání je 11 tematických pracovních skupin, které reprezentují všechny formy dobrovolnictví:

- Dobrovolnictví ve zdravotnictví
- Dobrovolnictví v sociálních službách
- Dobrovolnictví v kultuře a multikultuře
- Dobrovolnictví ve sportu
- Dobrovolnictví v práci s dětmi a mládeží
- Dobrovolnictví v ochraně životního prostředí
- Mezinárodní dobrovolnictví a rozvojová spolupráce
- Dobrovolnictví v mimořádných a krizových situacích
- Firemní dobrovolnictví
- Komunitní dobrovolnictví
- Dobrovolnictví v církevních a náboženských organizacích

Na činnosti těchto pracovních skupin se podílí převážně NNO s příslušnými rezorty a MŠMT jejich činnost koordinuje. Zajišťuje, aby všichni dostávali včas správné informace a aby se s výsledky z každé pracovní skupiny dále pracovalo. Jsem velmi mile překvapen zodpovědným přístupem těchto tematických pracovních skupin, které okamžitě začaly připravovat zajímavé aktivity a v průběhu celého roku se můžeme těšit na velmi zajímavé akce z různých oblastí dobrovolnictví.

Dále bych vám rád podrobněji přiblížil, jaké konkrétní aktivity MŠMT připravuje anebo realizuje na národní úrovni v návaznosti na již zmíněné cíle Evropského roku dobrovolnictví.

1) Odstranění překážek bránící dobrovolným činnostem a vytvořit prostředí, které bude pro dobrovolnictví příznivé;

Od roku 2002 je oblast dobrovolnictví určována Zákonem o dobrovolné službě, který se z definice věnuje pouze jednomu z typů dobrovolnictví, který je vázán na akreditaci, na základě které je organizacím poskytována podpora na pravidelném, střednědobém či dlouhodobém základě (např. pojištění, školení, cestovné). Tato podpora se v současné době týká cca 120 akreditovaných organizací realizujících cca 350 projektů. Nicméně, většina dobrovolnických aktivit probíhá mimo tento rámec. Z těchto důvodů bychom byli rádi, kdyby se podařila úprava tohoto zákona, aby lépe odpovídal potřebám dobrovolníků.

V rámci mezinárodních aktivit vede ČR pracovní skupinu při Evropské komisi, která se zaměřuje na vytvoření nových příležitostí pro přeshraniční mobilitu mladých dobrovolníků. S tím také souvisí naše snaha koordinovat dialog s Ministerstvem vnitra a Ministerstvem zahraničních věcí ohledně zjednodušení procesu udělování víz pro zahraniční dobrovolníky.

Ve spolupráci s Českým statistickým úřadem se snažíme sjednotit metodiku ohodnocování dobrovolnické práce, což by mohlo mít návaznost jednak na připravovanou novelizaci Zákona o dobrovolnické službě, ale také by měla zjednodušit možnost kofinancování projektů dobrovolnickou prací.

2) Zvyšování kvality organizovaných dobrovolných činností.

Pro naplnění tohoto cíle chceme využít příklady dobré praxe a osvědčené nebo inovativní postupy z České republiky i zahraničí. V rámci práce každé pracovní skupiny se budou konat semináře, kulaté stoly, informační setkání apod. Výsledkem by měl být sborník

s ukázkovými příklady ze všech oblastí dobrovolnictví a nové metodiky práce s dobrovolníky. Během **Evropského roku dobrovolnictví budeme poskytovat organizacím co nejvíce příležitostí k propojování a síťování napříč oblastmi dobrovolnictví s cílem vzniku nových partnerství s důrazem na regionální úroveň.**

3) Posílení oceňování a uznávání dobrovolné činnosti ze strany politiků, veřejných institucí, formálního i neformálního vzdělávání a zaměstnavatelů;

V rámci naplňování tohoto cíle se snažíme maximálně propagovat stávající ocenění (např. Křesadlo) a připravujeme řadu akcí, kde chceme alespoň morálně oceňovat konkrétní dobrovolníky. V oblasti uznávání dobrovolnické práce ze strany zaměstnavatelů a institucí si hodně slibujeme od výsledků projektu **Klíče pro život**, který byl podpořen z ESF. V rámci tohoto projektu vzniká nástroj, který by měl umožnit jakýmsi dodatkem k životopisu zaznamenat dobrovolnickou zkušenost a vyzdvihnout kompetence a dovednosti, které tato dobrovolná zkušenost rozvíjela. Protože již od počátku jsou do přípravy tohoto nástroje přizváni klíčoví hráči ze strany zaměstnavatelů, mělo by se nám podařit, aby v budoucnosti zaměstnavatelé přihlíželi k předchozí dobrovolnické zkušenosti např. při náboru nových zaměstnanců.

4) Zlepšení povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví v celé společnosti

Od začátku roku 2011 probíhá ve spolupráci s médii kampaň, která vyvrcholí hlavní propagační akcí Evropského roku dobrovolnictví, což bude tzv. Týden dobrovolnictví (první listopadový týden 2011), realizovaný ve spolupráci s agenturou pověřenou Evropskou komisí. Centrální akce se bude konat v Praze, ale věřím, že bude podpořena **velkým množstvím aktivit v regionech**. Týden dobrovolnictví poskytne prostor pro prezentaci všech forem dobrovolnictví a diskusi mezi dobrovolníky a širokou veřejností.

Dále se chystáme využít potenciálu Mezinárodního dne dobrovolnictví 5. prosince.

Kromě obecného zacílení kampaně na dobrovolnictví se budeme každý měsíc tematicky zaměřovat na jednotlivé oblasti dobrovolnictví podle toho, jak budou probíhat akce v rámci tematických pracovních skupin.

MŠMT podpořilo kampaň Evropského roku dobrovolnictví v letošním roce dvěma mimořádnými výzvami, během nichž se podpořily projekty v celkové výši 12 mil. Kč.

Mimo již zmíněné aktivity se uskuteční v průběhu roku 2 mezinárodní konference. První z nich se zaměří na přeshraniční mobilitu dobrovolníků se zacílením na střední Evropu a uskuteční se 23. – 24. 6. 2011 v Praze. Druhá konference se uskuteční v Plzni v termínu 8. – 9. 12. 2011 a bude se věnovat dosaženým výsledkům během celého Evropského roku dobrovolnictví. Zejména se zaměří na to, jak maximálně udržet výsledky, kterých bude dosaženo, a na to, jak dále rozvíjet oblast dobrovolnictví.

Veškeré informace o probíhajícím Evropském roku dobrovolnictví se dočtete na oficiálním webu Evropského roku dobrovolnictví - www.dobrovolnik.cz

Děkuji za pozornost.

Ivan Hoffman,

redaktor Deníku a stálý spolupracovník
Českého rozhlasu

Na závěr prvního dne konference přišel pozdravit účastníky redaktor Ivan Hoffman - ve svém krátkém projevu použil i tento citát:

Projev Chrise Hedgese přednesený před měsícem na Union Square v new Yorku během protestu před pobočkou Bank of America:

„Prezident nás zklamal. Kongres nás zklamal. Soudy nás zklamaly. Tisk nás zklamal. Univerzity nás zklamaly. Proces volební demokracie nás zklamal. Nezůstávají už žádné struktury nebo instituce, jež by nebyly kontaminovány nebo rozbity korporacemi. A to znamená, že je to jen na nás.“

Petr Pithart,
místopředseda Senátu Parlamentu ČR,
čestný člen Klubu UNESCO

Vážení přátelé, milí hosté,
už po jedenácté se scházíte na konferenci věnované dobrovolnictví a mně rovněž nikoli poprvé se dostalo cti být mezi těmi, kdo ji zaštiťují.

Považuji si toho již jako máločeho jiného. Velmi si totiž vážím vaší ochoty, odvahy, připravenosti konat z vlastního rozhodnutí to, co není a nikdy nebude psanou povinností, avšak o čem víte, že v zájmu nejen osobním uděláno být má, ba musí.

Svou činností prokazujete, že každý člověk je zodpovědný nejen sám za sebe, jak dnes tak často zdůrazňují zastánci vypjatého individualismu, ale velmi konkrétně i za ty, kdo se bez pomoci jiných obejít nemohou. Ostatně když pomáháme potřebným, pomáháme tím i sami sobě. Protože jinak zůstáváme - i se svou skvělou konkurenceschopností, která má prý všechno vyřešit - na světě sami.

Téma letošní konference „Dobrovolnictví - opora občanské společnosti“ je dobře zvoleno. V čase všeobecné deziluze ze stavu politiky je každé upozornění na nezastupitelnou roli občanské společnosti, tj. spontánně, nezávisle na státu se organizujících lidí, obzvlášť důležité. Ve vašem případě jde o to nejpádnější připomenutí, že není pouze slovní, nýbrž že je opřené o konkrétní činy mnoha stovek, tisíců konkrétních lidí.

Přeji Vašemu jednání co největší úspěch.

Mons. Jan Graubner,
metropolita moravský, arcibiskup olomoucký

Klub Unesco Kroměříž
Riegrovo nám. 149
767 01 Kroměříž

Vážená paní předsedkyně,

rád přijímám záštitu nad dalším ročníkem konference o dobrovolnictví, kterou pořádá Váš klub. Protože jiné povinnosti mi nedovolí pozdravit účastníky osobně, proto prosím, abyste všem můj pozdrav vyřídila.

Jak se ukazuje v poslední době, občanská společnost stojí nejen na svobodě, ale také na odpovědnosti a ochotě nemyslet jen na sebe a neomezovat svou činnost jen na tu, která mi něco přinese. Společenství sobců a hrabivců nebude mít nikdy dost. Za to se ukazuje i na velmi chudých společenstvích ve světě, že může převládat spokojenost tam, kde je přejícnost a nezištná služba z lásky. Dokonce je třeba říci velmi natvrdo, že bez dobrovolnictví nemá naše společnost budoucnost, ale tím nemyslím jen organizovanou službu umožněnou i zvýhodněnou různými zákony, která je skutečně potřebná, ale i tu nejzákladnější, jakou je rodičovská ochota přijímat děti i když to omezí kariéru, i mateřská a otcovská péče o děti v rodině. Pro jeden i druhý typ dobrovolnické služby je nutná kvalitní formace srdce, o kterou se stará už rodinná výchova a u dospělých sebevýchova, duchovní doprovázení, ale i vytváření veřejného mínění zvláště prostřednictvím sdělovacích prostředků a kultury. Děkuji všem, kteří se na nezištné službě lásky podílejí, a zvláště těm, kteří k ní motivují a vychovávají druhé, kteří pro ni vytvářejí podmínky a také ji dovedou ocenit.

S přáním všeho dobra od Pána zdraví a všem účastníkům konference ze srdce žehná

Olomouc, 2011-02-09

Výchova k dobrovolnictví

Mgr. Pavel Motyčka,
Arcibiskupské gymnázium Kroměříž

Výchova k dobrovolnictví

Výchova bývá definována jako záměrné působení na osobnost jedince s cílem dosáhnout žádoucích změn v jeho osobnosti. Výchovou se tedy můžeme zaměřit na osvojování dovedností, které jedince může využít při dobrovolnické práci. I když je dobrovolnictví záležitostí každého věku, máme-li mluvit o výchově, je podle mého názoru potřeba zaměřit se především na mladou generaci. Je jasné, že primárně musí výchovnou funkci plnit nukleární rodina, ale v dnešní relativní a dynamické době je nutné, aby byla na tomto poli podpořena příslušnými státní institucemi v čele se školou. Škola by tedy kromě vzdělávání měla i vychovávat. Vhodným termínem pro zdůraznění obojího se jeví zatím v češtině ne moc často používaný pojem edukace. I ve škole bychom tedy měli vést žáky k tomu, aby se dokázali stát dobrovolníky, tzn. aby projevili svoji dobrou vůli a dokázali učinit něco pro druhé.

Existují dva přístupy, jak by škola měla vést své žáky k dobrovolnictví. První zdůrazňuje průřezové pojetí. Výchova k dobrovolnictví by měla být součástí tzv. skrytého kurikula a měla by se objevovat ve všech předmětech a také by měla být zejména založena na příkladu samotných pedagogů. S takovým pojetím musíme samozřejmě souhlasit. Je zde ovšem i další přístup, který říká, že tzv. měkké dovednosti, které potřebujeme pro vykonávání dobrovolnické práce, je vhodné osvojit si v samostatném předmětu. Jako důvod bývá uváděna časová náročnost osvojování dovedností, větší systematickost a snaha vyhnout se situaci, kdy si myslíme, že téma nám průřezově prochází celou školou, ale reálně jsou to pouhé ideje, které závisí na libovůli jednotlivých pedagogů.

Není reálné, abychom v kurikulu škol měli předmět výchova k dobrovolnictví. V České republice byl ovšem od roku 2009 vytvořen prostor pro systematickou výchovu k dobrovolnictví v doplňujícím vzdělávacím oboru etická výchova. Etická výchova je založena na systematickém zpracování osobní zkušenosti a zážitku žákem v sociální skupině. Cílovou hodnotou je prosociálnost, což je schopnost vykonat něco dobrého pro druhé, bez očekávání protislužby. Podle některých psychologických výzkumů, je prosociálnost jednou ze základních složek, které formují charakter člověka společensky žádoucím směrem. Dle dalších výzkumů (Roche, 1992) existují faktory, které pokud zrealizujeme ve svém životě, zajistíme jimi rozvoj žádoucí prosociální životní orientace. Faktory, které se týkají žáka tvoří obsah etické výchovy a patří mezi ně:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.

4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Důležitou roli v edukačním procesu hraje rovněž učitel. Existují proto i další faktory rozvíjející u žáka prosociální chování, které se ovšem týkají chování pedagoga. Jedná se o faktory tzv. výchovného stylu, mezi které patří:

- vytvořit výchovné společenství,
- přiměřeně vybízet žáky k prosociálnímu chování,
- vyjadřovat pozitivní očekávání od žáků (atribuce),
- klidně poukázat na důsledky chování žáků (induktivní disciplína),
- uvážlivě používat odměny a tresty,
- vytvořit jasná a srozumitelná pravidla a důsledně vyžadovat jejich dodržování,
- vytvořit radostnou atmosféru,
- bezpodmínečně přijmout každého žáka,
- do výchovného procesu ve škole zapojit rodiče.

Během školské reformy byly vytvořeny oficiální dokumenty, které nazýváme Rámco-
vé vzdělávací programy (RVP). Ty vymezují celostátně platné obsahy vzdělávání. Forma
realizace je pak přenesena především na jednotlivé školy. Je škoda, že RVP pro základní
vzdělávání se o dobrovolnictví vůbec explicitně nezmiňuje. Etická výchova se proto snaží
tuto mezeru překonat a v rámci desátého tématu Komplexní prosociálnost se ve výstupech
a v učivu zaměřuje na následující:

1. Žák v kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů.

Učivo: pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost, dobrovolnictví,
projekty na řešení sociálních problémů, občanská zodpovědnost

2. Žák se aktivně účastní humanitárních aktivit zaměřených na zmírnění bída a chudoby ve světě.

Učivo: bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, světové rozvojové cíle,
formy humanitární pomoci, humanitární projekty, fair trade, mezinárodní dobrovolnictví

Pro celkové pochopení podstaty zařazení etické výchovy do školského systému v ČR
je na místě uvést, že existují tři přístupy ve vymezení obsahu předmětu (Göllner, 2002).
První můžeme nazvat životně-hermeneutickým. Základem tohoto přístupu je žák, které-
mu pomáháme najít identitu skrze jeho zkušenosti a osobní zážitky. Žák svoji zkušenost
reflektuje a hledá to, co mu může napomoci v jeho seberozvoji. Druhý přístup můžeme
nazvat eticko-reflexivní. Obsah etické výchovy souvisí s etikou jako filozofickou disci-
plinou, která se zabývá morálním jednáním. Třetí přístup nazýváme morálně-konativní.
Žáci se učí rozpoznat postoje, typy jednání, normy a hodnoty, které jsou relevantní pro spo-
lečnost. Cílem etické výchovy by mělo být směřování žáků k hodnocení, tj. aktivně tvořit

vlastní hodnotové soudy. Při vytváření koncepce etické výchovy v České republice jsme se přiklonili k prvnímu přístupu. Myslíme si, že ztráta osobní identity stojí v pozadí mnoha společenských problémů.

Ukazuje se tedy, že etická výchova může být na školách vhodným prostorem pro rozvoj sociálních a osobnostních dovedností, bez kterých by dobrovolník jen obtížně mohl realizovat svoji aktivitu. Podle mých osobních průzkumů se opakovaně až o dvacet procent více žáků z povinně volitelného předmětu etická výchova účastní dobrovolnických aktivit v porovnání se svými vrstevníky, kteří navštěvují jiné volitelné předměty na naší škole. Můžeme tedy vyslovit teorii, kterou bude potřeba dále podrobovat kritickému zkoumání, že systematická výchova k sociálním dovednostem na školách může přinést žádoucí efekty v oblasti dobrovolnické práce žáků.

Bibliografie:

Etická výchova. Koncepce doplňujícího vzdělávacího oboru. Dostupné na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/2895/eticka-vychova.html/> - Etická výchova

GÖLLNER, M. Die Bildungs- und Lehraufgabe des Ethikunterrichts in Europa im Vergleich, Münster: Lit, 2002

KALISKÝ, J. Aká je etická výchova na Slovensku? In sborník Mravná výchova v školách na Slovensku a v zahraničí. Banská Bystrica: UMB, 2009

KORIM, V. Premeny etického výchovy v európskom kontexte. Banská Bystrica: UMB, 2008

LENCZ, L. Koncepcia etickej výchovy. In sborník Uplatnení objektívnych etických noriem v školskom a mimoškolskom vzdelávaní. Nitra: UKF, 1995.

LENCZ, L. Metódy etickej výchovy. 1. vyd. Bratislava: Metodické centrum, 1996.

LENCZ, L. Etická výchova pre cirkevné školy II. 1. vyd. Bratislava: Metodické centrum, 1997.

LENCZ, L. Pedagogika etickej výchovy. 4. vyd. Bratislava: Metodické centrum, 1998.

Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Dostupné na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/msmt-vydalo-doplnujici-vzdelavaci-obor-eticka-vychova>

Rámcový vzdělávací program pro základní školy. Praha: VÚP, 2005

ROCHE, R. Etická výchova. 1. vyd. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1992.

ROCHE, R. Desarrollo de la inteligencia emocional y social desde los valores y actitudes prosociales en la escuela. 1. vyd. Buenos Aires: Ciudad Nueva, 1999.

ROCHE, R. L' intelligenza prosociale. 1. Vyd. Gardolo: Edizioni Ericsson, 2002.

Mgr. Pavel Motyčka
motycka@agkm.cz

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti

PhDr. Jiřina Šiklová, CSc., Praha

Dobrovolnictví není pouze oporou, ale přímo způsobem, jakým se formuje, vytváří demokratická společnost. Naši politici dobrovolnictví, stejně jako celý nevládní a neziskový sektor, neboli NGO's v češtině NNO, podceňují. Sice se účastní obvykle zahájení, pochválí jejich činnost, ale pak brzo odcházejí do světa reflektorů „dělat politiku“. Dobrovolnictví to není jen nějaké dělání dobrých skutků, charita nebo vybírání peněz a jejich rozdávání dalším, to je i **přímý nácvik pro aktivní občanství**.

V dobrovolnické činnosti se lidé učí jednat. Organizovat, formulovat a prosazovat svoje skupinové zájmy, prostě stávají se občany a občas právě proto ohrožují demokracii „zdola“ (Šiklová 2003). Může být však demokracie jako systém ohrožena zdola, tedy od lidí či „lidu“? To je nonsens, neboli nesmysl, neboť demokracie je vláda lidu, pro lid a lidem, jak říká definice, takže naučí-li se lidé sami sobě vládnout, je to jen potvrzení a prohloubení demokracie. Demokracii NNO **neohrožují, ale vytvářejí**, ale ohrožují autoritu a někdy jen bohorovnost politiků, zbavují se své naučené bezmocnosti i pocitu, že jsou jen obyčejní lidé. Vždyť jedno ze sloganů právě zní: když obyčejní lidé dělají neobyčejné věci. Přitom to není „import“ ze zahraničí, který sem dorazil po roce 1989, jak se mnozí politici, včetně prezidenta V. Klause, domnívají. Naopak, v tom některými posmívaném endžioismu, (odvozeno od NGO's, tedy Nongovernmental organization's) jsou **kořeny vzniku či spíše rekonstrukce tohoto národa**.

Dobrovolnictví je aktivita či spíše činnost, jakou se formoval tento národ již v 19. století. Tehdy se občané, žijící na území dnešních Čech, Moravy a Slezska, formovali a vzájemně spontánně „zdola“ a dobrovolně organizovali a vytvářeli různé spolky a společnosti. Vídeň byla daleko, její vláda nebyla milovaná, lidé ji považovali za „erár“, něco cizího. Císař byl tedy daleko a jen občas poslal mezi své poddané nějakého Bretschneidera, který fízloval a udával další. Většinou i ta vláda ve Vídni, nepřímou souhlasila s rozvojem občanských iniciativ. Naopak, císař byl v tomto směru velkorysý a dopřával svým poddaným možnost angažovat se pro lokální účely, které přerostly až do sbírek na Národní divadlo a Národní museum a podporu školství v českém jazyce. To všechno začalo v dobrovolnictví. Tehdy, skoro před dvěma sty lety vznikaly hasičské a tělocvičné spolky, vzájemné pojišťovací a podpůrné spolky. Ty byly odvozeny od dřívějších, již ve středověku existujících výrobních cechů. Po napoleonských válkách, kdy padly mnohé až do té doby „od Boha posvěcené“ korunované hlavy, dřívější panství se spojovala a vznikaly státy, propojilo se to často i s pojmem národa. Teprve v první polovině 19. století vzniklo trochu přece jen centralizovaná Itálie a o další čtvrtstoletí později dokonce i skoro jednotné Německo. Tehdy se začaly propojovat s těmito zcela funkčními, bankovními centry, jakými byly lokální banky, kampeličky, vzájemné pojišťovací spolky také se vlasteneckými hesly. Takže ve stejné době dochází i v našich zemích, tedy na území dnešního České republiky, k vytváření i vlastenecky zaměřených spolků, které jsou základem

dem pro české školství, musea, turistické kluby, včetně veřejných knihoven. Z toho se později obrodil celý tento národ. To co vzniklo jako místní iniciativa, třeba pro podporu rodiny postižené úmrtím živitele, pomoci „pohořelým“, či vdovám a sirotkům od „kolegů“ z různých profesí, (tedy klasická charita) včetně získávání peněz na „vyštudování“ některých nadaných mladých lidí, formou jakýchsi stipendií, se pomalu měnilo. Později se tato dobrovolnická, charitativní, občanská a vlastenecká činnost transformovala v činnost politickou. Nejen u nás, ale ve většině států tehdejší Evropy. Lidé se učili v těchto místních spolecích, které bychom dnes nazvali občanskými organizace, nebo obecně prospěšnými společnostmi, či nadacemi (třeba pro postavení Národního divadla, nebo městského kulturního domu) jednat a organizovat. Charitativní, tedy sociální byly na začátku. Dokonce těmi nejstaršími spolky, (neboli občanskými organizacemi) jsou spolky pro pohřbívání opuštěných, nebo nuzných členů té které obce. Jako zástupci těchto spolků museli jimi zvolení mluvčí, předsedové, jednat i se šlechtou, s tzv. panstvem. A již nežmoulali čepici v ruce, ale dívali se feudálnímu pánovi do očí. Nemluvili jen za sebe ale i za ty druhé. Všichni známe příběh Jana Sladkého, řečeného Kozina, jak jednal s hrabětem Lomikarem. Tedy ne v Bruselu, ale v tomto období naší historie jsou ukryty kořeny, základy občanské společnosti, začínající jako dobrovolnictví.

I proto všechny totalitní režimy dobrovolnictví přímo či nepřímo zakazovaly, nebo úplně zrušili tím, že tuto činnost jako za občany „převzal“, oktrojoval stát. Tím stát zvýšil svoji moc, učinil lidi na sobě samých více závislími. Vše co potom politici – ať již v hitlerovském, nebo komunistickém státě, rozhodli jako sociální pomoc, možnost se sejit, udělat slavnost, zorganizovat zájezd, přidělit přídatky ale i penzi, bylo pak chápáno jako „dar“ od státu a od strany, která měla politickou moc.

Arnošt Gellner píše ve své studii o občanské společnosti, že občanská společnost je souborem nejrůznějších nestátních institucí, které tvoří soubor, který je dostatečně silný, aby vyvažoval stát: na jedné straně nezabraňuje státu, aby plnil úlohu smířčího soudce a arbitra mezi velkými zájmovými skupinami, na druhé straně je s to zabránit, aby stát ovládal a atomizoval zbytek společnosti (citováno in Prečan, a John Kean)

Proto odpor proti každému totalitnímu státu vždy začal od organizování občanské společnosti, od sebeorganizování. V Prečanově článku, původně psaném ještě před převratem 1989, autorem který byl v exilu, se píše o opětovném vynoření občanské společnosti v Československu, (V. Prečan,)

Erazim Kohák zdůrazňuje, že je většina se prosadí vždycky, ale je třeba vyvážit v demokratickém systému vůli většiny, aby se nerealizovala na úkor skupin, které jsou v minoritním postavení. Obdobně, velký sociální filozof, Sir Karl Popper, ve studii Otevřená společnost a její nepřítel, uvádí, že občanské iniciativy nahrazují stát, zastupují jej v případech, když stát nemůže jednat ve prospěch skupin v minoritě (ať již handicapovaných lidí, nebo minorit sociálních či národnostních nebo rasových) protože je vázán na rozhodnutí velkých politických stran, které odvozují svoji moc ve vládě i v parlamentu od počtu svých voličů. Obdobně bychom mohli význam občanské společnosti pro demokracii dokazovat odvoláváním se na další významné sociology, např. Zigmunda Baumanna, nebo Adornovy studie o fenoménu moci. Adorno poukazuje na radikální postup nacistů proti veškerým projevům občanské společnosti, zastává se těch, co musí přijímat důsledky rozhodnutí, která byla učiněna, bez jejich účasti. Pokračovat bychom mohla i citáty z Tomáše G. Masaryka, například z jeho myšlenek uvedených v Hovorech s TGM, od Karla Čapka, kdy zdůrazňuje, že on sám není člověk stranický a kdy občanský princip považuje za ten, který je dominantní pro demokracii. Z těchto studií je i často citovaných výrok Masaryka: demokracii bychom již měli, teď ještě mít ty demokraty.

To všechno jsou příčiny, pro které je třeba podporovat občanské hnutí zdola. Dokonce i vývoj v naší zemi po roce 1989 je možné vidět jako vývoj občanské společnosti. Ještě před převratem 1989, jak jsem již výše citovala V.Prečana, zde vznikla řada neoficiálních, (oficiálně nepovolených) občanských iniciativ. Jen namátkou, (vedle Charty 77, VONS, tedy Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, vzniklo o pár let později i Hnutí za svobodu pro všechny (HOS) Nezávislé mírové hnutí, proklamace Několik vět z června 1989, Klub nezávislé inteligence, který byl také občanskou iniciativou a vlastně všechny samizdatové edice, neboli samovydatelské občanské aktivity, (ineditní literatura) a všechny petice za náboženské svobody. (Otáhal, M. 1994) Do této kategorie ale patří i všechny ekologické iniciativy, ještě existující za minulého režimu, ochránci našich hor, Brontosaurus by to nepřežil a Letní školy třeba za záchranu přírody, a samozřejmě i setkávání na půdách církví.

Po převratu 1989 na čas se jakoby přehlížel neziskový sektor. Lidé se mylně domnívali, že když si zvolí politické strany, již se nemusí starat o to, co se děje a že politici toto za ně obstarají. Ale na Západě se toto nedomnívali. Naopak, tam mnozí věděli, že když se někde vytvoří silná občanská společnost, že pak státní převraty se dělají mnohem obtížněji. Případně že občané se postaví jasně a rychle proti omezování svobody. Proto u nás mnohé západní nadace podporovaly dávaly impuls ke vzniku občanských iniciativ v naší republice. Jen na začátek uvádím alespoň některé nadace a nadační fondy, které nám podávaly pomocnou ruku. Především European Cultural Foundation, Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace Georga Sorose a další a další. Dobrovolníci hráli svoji roli i v první polovině let devadesátých, kdy se občanské iniciativy také nezaměřovaly jenom a jenom na charitativní činnost, ale staly se podnětem i pro různé politické změny. Spory o význam občanské společnosti, jako jakéhosi „kadlubu“ demokracie se objevily i v diskusích a sporech mezi Václavem Havlem a Václavem Klausem, který vyčítal Havlovi, že jeho důraz na občanskou společnost, je jakýmsi Havlovým návratem do doby disidentské, do nepolitické politiky. V Havlově zdůrazňování **občanské** demokratické společnosti, viděl Klaus nejen redundanci pojmů, pleonasmus, ale tvrdil, že zdůrazňováním pojmu občanská společnost, vyjadřuje Havel svoji nedůvěru vůči demokratickému systému, který se realizuje v první řadě činností politických stran. Tehdy V. Klaus se obával, že přes NNO neboli tzv. třetí sektor (neziskový, proto třetí, který existuje vedle státního a soukromého-ziskového sektoru) by mohli podnikatelé upisovat určité položky, dary třetímu sektoru a tak přes něj „prát špinavé peníze“, neplatit státu daně. Současně ovšem existenci tzv. špinavých peněz popíral. (Šiklová, 2003)

Po prvním desetiletí existence České republiky se ve větším počtu objevily občanské iniciativy, občanská sdružení, která spojovala občany nad či mimo politické strany. Začalo to tzv. diskusními kluby, neformálními občanskými sdruženími, pokračovalo Dřevíčskou výzvou, Impulsem 1999. Ten vznikl v době, kdy po úmrtí senátora Václava Bendy se snažily některé politické strany zase dosadit na jeho místo někoho, kdo bude politicky jasně orientován. Tehdy se někteří občané, sdružení právě kolem občanské společnosti, Impuls 99, snažili v době doplňovací volby do Senátu, prosadit na toto místo (a podařilo se jim to) nepolitického kandidáta. Tedy kandidáta, který nebyl členem určité politické strany. Tím se zabránilo tomu, aby Senát byl pouhou kopií poslanecké sněmovny. Byl to první a významný zásah občanského seskupení, tedy dobrovolnického přímo do politiky. Tímto impulsem (ale i Impulsem) se podařilo – a dosud to není doceněno, narušit a prorazit drtivou hegemonií či „zabydleností“ velkých politických stran a „nezávislých kandidátů“ jsou od té doby hitem všech politických stran a jejich přítomnost na kandidátkách se považuje téměř za samozřejmost. (in Šiklová, 2003, str. 109) Na konci téhož desetiletí vystoupila další občanská iniciativa,

tentokráté iniciovaná studenty, kteří před deseti lety se stali mluvčími těch, kteří se dostali do střetu s policií na Národní třídě. Ti vystoupili proti politikaření s výzvou Děkujeme odejděte. K odchodu vyzvali především Miloše Zemana a Václava Klause, tedy protagonisty dvou zdánlivě si odporujících politických stran. Ty se totiž po volbách opětně spojily a uzavřeli tzv. opoziční smlouvu, politickým slangem „oposmlouvu“ tedy smlouvu „O vytvoření stabilního politického prostředí“. Vlastně tím anulovali nepřímo výsledky voleb, kdy občané volili odlišné strany. Tyto strany, programově odlišné, se po volbách spojily. Občané byli zklamáni. Vznikla další dobrovolnická, ale politicky orientovaná občanská iniciativa. Tehdy se na Václavském náměstí shromáždily, poprvé od převratu v Listopadu, zase desetitisíce lidí.

Zhruba za další rok došlo taky k demonstracím ,tentokráté na podporu zaměstnanců České televize, proti její zpolitizované Radě ČT. Vznikla občanská iniciativa „ČT - věc veřejná“. - Její stoupenci se začali, opětně na půdě občanské, tedy třetího sektoru, starat i o aktuální politické dění. Také vstup do Evropské unie byl provázen řadou aktivit občanů. Občanské iniciativy, podporovaly – některé byly také proti- vstup do EU a jejich členové a členky jezdili do jednotlivých krajů, organizací a vysvětlovali v čem je přínosem a bude pro nás přínosem vstup do Evropské Unie. Zhruba od této doby musí i politické strany počítat s tím, že občanské iniciativy, tedy občanský sektor, se bude taky zajímat o věci politické a bude jakousi kontrolou, nad činností politiků a jejich představitelů. Proto je dobré, aby dobrovolnictví se neomezovalo jen na charitativní činnost.

Občanský sektor vystoupil i před volbami na jaře 2009, například iniciativou podporující zaškrtávání jmen různých politiků na kandidátkách, tedy tzv. kroužkováním, (defenestrace kroužkováním) a dalšími seskupeními, které zde nebudu vyjmenovávat, protože než z této konference vyjde tento sborník, již zde budou další a další občanská seskupení, tedy dobrovolnické aktivity, které se „vyskolily“ třeba na práci charitativní, ale jejichž vliv přelšel i do oblasti politické.

Odkazy, citace:

Havel, V. Do různých stran, Eseje a články z let 1983- 1989, uspořádal Prečan Scheinfeld –Schwarzenberg 1989.

Hlušíčková, R. Císařovská, B. Hnutí za občanskou svobodu 1988-89, _Sborník dokumentů Praha 1994,

Kean, John Civil Society: Old images, New Visions, London 1998, str. 75, citováno in Prečan, viz odkaz níže.

Matěju, Petr. Demokracie do nepohody, Boj o ČT vypovídá o charakteru třetí fáze transformace- in Respekt č. 2. 14. ledna 2001

Otáhal, M.: Opozice, moc, společnosti, 1969-1989 Praha 1994

Precan, V.: Opětovné vynoření společnosti: občanské aktivity v komunistickém Československu 70. a 80. let in Vilém Precan: V kradeném čase, Výběr ze studií, článků a úvah z let 1973-97 Praha,

Šiklová, J.: Neo-normalizace – in Šaradín Pavel, Deset let existence České republiky sborník Palackého univerzita Olomouc 2002

Šiklová, J.: Ohrožuje „demokracie zdola“ moc politických stran?- in Václav V. Nekvapil (ed.) Impuls pro občanskou společnost - eseje o třetím rozměru demokracie, Evropský literární klub Praha 2003 – str. 101

Šimečka, M.: Literatura a politika, in Obnovení svobody in Fragment, K. 1990

Dobrovolnictví jako nezbytná součást komunitního plánování
Fakulta sociálních studií MU v Brně,
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí – výzkumné centrum Brno

V programu uvedený referát nebyl přednesen. PhDr. Kateřina Kubalčíková, PhD. se ze závažných důvodů nemohla konference zúčastnit.

Neformální společná diskuze účastníků

Účastníci konference před vstupem do zámku

Vytváranie prodobrovoľníckej kultúry občianskym vzdelávaním

Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Súčasná postmoderná doba je charakteristická rôznorodými, často protichodnými procesmi a ich pozitívnymi aj negatívnymi dôsledkami na životy jednotlivcov, rodín, komún, národov... V týchto súvislostiach rastie význam občianskeho vzdelávania, ktoré je možné vnímať ako súčasť celoživotného vzdelávania. Na rozdiel od záujmového vzdelávania kultivuje človeka ako občana, napomáha dotváraniu hodnotovej orientácie vo vzťahu k spoločnosti, komunite, vlasti a pod. Jeho význam spočíva aj v zmocňovaní ľudí ako zodpovedných občanov za svoj osud aj osud komunity. Iným cieľom občianskeho vzdelávania je urýchľovanie adaptácie na meniace sa spoločensko-ekonomické podmienky. Z načrtnutej charakteristiky je zrejme široká paleta tém občianskeho vzdelávania, ktoré zahŕňa etickú, estetickú, ekologickú, filozofickú, náboženskú, občiansku, sociálnu, právnu, politickú, ale aj telovýchovnú a zdravotnícku problematiku.

V slovenských podmienkach napriek masívnym spoločensko-politickým zmenám sa ešte stále spája občianske vzdelávanie výlučne s politickým vzdelávaním. Je teda zaťažený negatívnou konotáciou vo vedomí obyvateľstva.

Zatiaľ sa problematike občianskeho vzdelávania venuje zo strany štátu podľa nášho názoru nedostatočná pozornosť. Rola štátu je ale v tejto oblasti nespochybniteľná.

Napĺňanie jednotlivých funkcií občianskeho vzdelávania vo vzťahu k jednotlivcom – napr. socializačná (príprava na rolu občana), či kultivačná (skvalitňovanie realizácie občianskych práv) sú determinované celkovou spoločenskou, politickou a ekonomickou situáciou v štáte.

Postavenie štátu v podpore rozvoja občianskeho vzdelávania je nezaostupiteľné vzhľadom na jeho postavenie kľúčového aktéra vzdelávacej politiky. Z najvýznamnejších funkcií štátu je potrebné zmieniť najmä systémovotvornú (zahŕňa tvorbu legislatívy), koordinačnú, strategickú a koncepcnú, kontrolnú a hodnotiacu. Štát má (resp. mal by) zohrávať aktívnu rolu v dvoch základných oblastiach občianskeho vzdelávania:

*0 v poskytovaní podporných služieb najmä vytváranie priaznivej názorovej klímy pre vzdelávanie, podpora tripartitnej spolupráce medzi zamestnávateľmi, zamestnancami a vládou; zvyšovanie príťažlivosti profesijnej kariéry a vzdelávania; štát môže tiež plniť regulačné funkcie orientované na kvalitu a rozvoj vzdelávania (nezávislé testy, certifikácia, výskum, rozvoj kurikula ...), môže podporovať vzdelávanie v podnikoch poskytovaním know-how, poradenských služieb alebo poskytovaním dotácií na základnú prípravu edukátorov,

*1 v poskytovaní občianskeho vzdelávania - priamo prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií verejného sektora a štátnych odborných škôl alebo môže úplne alebo čiastočne financovať široký okruh vzdelávacích aktivít, najmä poskytovaním vlastných vzdelávacích kurzov. Štát môže tiež poskytovať dotácie na kurzy organizované mimovládny inštitúciami (súkromné odborné školy, špecializované vzdelávacie inštitúcie či podnikové vzdelávania).

Nezanedbateľnú úlohu v rozvoji občianskeho vzdelávania zohrávajú ale aj ďalší aktéri – regionálne a miestne samosprávy, súkromný sektor, ale aj organizácie občianskej spoločnosti a samotné občianky a občania. Prijatie vlastného dielu spoločenskej zodpovednosti je aj po uplynutí viac ako dvadsiatich rokov od radikálnej politickej zmeny ešte stále výzvou pre celú spoločnosť, aj každého jednotlivca. Naplnenie princípov participácie, subsidiarity a solidarity si vyžaduje okrem iného práve efektívne rozvinutý systém občianskeho vzdelávania.

V Európskom roku dobrovoľníctva 2011 sa pozornosť politických reprezentácií a ďalších aktérov sústreďuje na podporu dobrovoľníctva. Všeobecným cieľom tohto roka vyhláseného Európskom komisiou je „podnietiť a podporiť, najmä prostredníctvom výmeny skúseností a osvedčených postupov, úsilie Spoločenstva, členských štátov, miestnych a regionálnych orgánov o vytvorenie podmienok pre občiansku spoločnosť, ktoré sú priaznivé pre dobrovoľníctvo v Európskej únii, a o väčšie zviditeľnenie dobrovoľníckych činností v Európskej únii“.

V tejto súvislosti zavádzame termín prodobrovoľnícka kultúra, ktorým označujeme súbor hodnôt, princípov a noriem súvisiacich s podporou a propagáciou myšlienky dobrovoľníckej práce v spoločnosti.

Príklad regionálnej podpory a propagácie dobrovoľníctva

K formovaniu verejnej mienky, šíreniu a propagácii myšlienok dobrovoľníckeho hnutia v Prešovskom regióne už od roku 2006 prispieva Prešovské dobrovoľnícke centrum. Je otvoreným združením občanov, skupín a organizácií (fyzických a právnických osôb), založené v záujme vytvárania podmienok aktívnej účasti mladých ľudí, ale aj širokej verejnosti, na zlepšení života obyvateľstva v regióne Prešovského kraja.

K vzniku Prešovského dobrovoľníckeho centra významne prispela predchádzajúca dvojročná intenzívna spolupráca Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, vtedajšou katedrou vzdelávania dospelých a sociálnej práce so Slovenskou akademickou informačnou agentúrou (v tom čase pobočkou sídliacou v Prešove).

Daná spolupráca sa ďalej rozvíja. V priebehu uplynulých dvoch rokov 2010 a 2011 v neobvyklej intenzite aj vďaka európskemu projektu Grundtvig 9410- 0334 Participácia, Identita, Integrácia, Historická pamäť: Európske puzzle II. Hlavným cieľom projektu bolo spracovať tému identity, participácie, integrácie a historickej pamäte vo vzťahu k občianskemu vzdelávaniu. Projekt realizovala Katedra sociálnej práce Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v spolupráci s University College Dublin, Adult Education Centre (koordinátor projektu), Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich (Warszawa, Poľsko) a Českou andragogickou spoločnosť, o. s. (Praha, ČR).

Vďaka spolupráci s OZ Prešovské dobrovoľnícke centrum sme sústredili pozornosť práve na dobrovoľníctvo, ktoré je významnou súčasťou občianskej participácie. Rozhodli sme sa okrem iného sústrediť aj na popularizáciu a propagáciu myšlienok dobrovoľníckeho hnutia a tak s týmto cieľom vzniklo viacero propagačných materiálov, ktoré sme distribuovali pri rôznych príležitostiach v rámci trvania projektu.

Činnosťami OZ Prešovské dobrovoľnícke centrum naplňame jeho poslanie a ciele:

- podporiť aktívnu účasť občanov, hlavne mladých ľudí, na skvalitnení života v regióne
- vytvárať príležitosti pre zapojenie dobrovoľníkov na regionálnej úrovni

- posilňovať status dobrovoľníka na regionálnej i národnej úrovni
- zlepšiť dostupnosť informácií o sociálnych službách v ich najširšom chápaní
- realizovať aktivity v oblasti vzdelávania, zdravého životného štýlu, charity a sociálnej pomoci, kultúry, ale aj v oblasti životného prostredia
- podporovať rozvoj dobrovoľníctva vo všetkých jeho podobách, tak doma, ako aj v zahraničí.

K hlavným pravidelne realizovaným aktivitám, ktoré vnímame ako formy občianskeho vzdelávania zaraďujeme:

Semináre, prednášky, kurzy, konzultácie – aktívne sa zúčastňujeme vzdelávacích aktivít, ktoré organizujú iné organizácie na Slovensku aj v zahraničí v pozícii lektoriek.

Deň aktívneho dobrovoľníctva – celoslovenská kampaň na získanie dobrovoľníkov. Realizácia v rokoch 2009 (274 zúčastnených v 11 mestách, obciach kraja a odpracovali 548 hodín), v roku 2010 (zapojených bolo 436 dobrovoľníkov v 20 MVO, kde odpracovali 1860 hodín).

Zorganizované konferencie – prvú sme zorganizovali v roku 2008 na pôde Prešovskej univerzity na tému: Dobrovoľníctvo študentov v sociálnych službách. V roku 2010 sme organizovali konferenciu s medzinárodnou účasťou na téme: „Dobrovoľníctvo – cesta k spolupráci“.

Školenia – smerované na rast dobrovoľníkov, koordinátorov dobrovoľníkov, ale aj riadiacich pracovníkov organizácií, kde dobrovoľníci pôsobia. V roku 2010 boli realizované 2 školiace bloky pre domácich (23 frekventantov) a zahraničných/ukrajinských účastníkov (15 riaditeľov zariadení sociálnych služieb).

Oceňovanie dobrovoľníkov Prešovského kraja – „Krajské srdce na dlani“, ktorého 10. ročník realizujeme v roku 2011. Cieľom podujatia je upozorniť na vzácnych ľudí, ale aj motivovať ostatných k tvorivej činnosti a ľudskosti.

Poslaním dobrovoľníckych centier je propagovať a podporovať ideu občianskej participácie prostredníctvom dobrovoľníckej práce a tak v konečnom dôsledku napomáhať rozvoju a sociálnemu blahu obyvateľov a komún. Dobrovoľnícke centrá v tejto súvislosti vnímame ako významného aktéra v oblasti neformálneho občianskeho vzdelávania. Aj z tohto dôvodu by si zaslúžili podporu zo strany štátu ako kľúčového subjektu sociálnej politiky v jej najširšom vnímaní.

Kontakt na autorku:

Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.

Katedra sociálnej práce

Filozofická fakulta PU

17. novembra 1

080 01 Prešov

t.č.: +421 905 487041

email: tmatulay@gmail.com

Motivácia mládeže k dobrovoľníctvu ako výskumný problém

Mgr. Lucia Gregová,
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Na výše uvedené téma byl přednesen referát, do ukončení sběru materiálu pro sborník nebyl text dodán.

Knihovna v komunitě, dobrovolníci v knihovně
Mgr. Zuzana Ježková, Národní knihovna ČR Praha

Přednášející představila veřejné knihovny a akce, které knihovny celoročně pořádají pro širokou veřejnost se zapojením dobrovolníků.

Text referátu pro zaneprázdnění přednášející nebyl dodán.

Současné přístupy v mentoringovém typu dobrovolnictví v preventivních sociálních službách pro rodiny a děti – Srovnání praxe mentoringového programu Big Brothers Big Sisters/Pět P v Irsku a v České republice, Mgr. Tereza Brumovská, M.Sc., Národní irská univerzita, Galway, Irsko a Fakulta humanitních studií UK Praha

UNESCO Chair pro děti, mládež a občanskou angažovanost

Výzkumné centrum pro rodinu a děti,

Národní irská univerzita v Galway a Fakulta humanitních studií UK, Praha

Cílem prezentace bylo představit mentoring jako preventivní sociální službu pro rodiny a děti s využitím dobrovolníků. Dalším cílem bylo porovnat vznik a fungování programu Big Brothers Big Sisters/Pět P v Irsku a v České republice ve dvou perspektivách: 1) v kontextu přístupů sociální politiky a sociálních služeb k dětem a dospívajícím a 2) ve 3 perspektivách pojetí dobrovolnictví a role dobrovolnických organizací a programů ve společnosti. Tyto perspektivy byly nejprve definovány, aby poté byly využity jako výchozí rámce pro porovnání kontextu fungování programu Big Brothers Big Sisters v Irsku a Pět P v ČR.

V úvodu prezentace se posluchači dozvěděli o základních principech mentoringu a jeho historickém kontextu.

DEFINICE MENTORINGU

Mentoring je strukturovaný formální blízký vztah, který spojuje děti a dospívající s pečujícími dobrovolníky-mentory. Je to pozitivní podpurný individuální vztah zkušenějšího mentora a jeho chráněnce. Mentori nabízejí podporu, posilování sebevědomí, provázení atp. s cílem rozvíjet kompetence a celkovou osobnost jejich chráněnce. Mentor svého chráněnce podporuje, provází, zprostředkovává výzvy, ochraňuje či se ho zastává v případě potřeby, ukazuje mu svůj pohled na svět, diskutuje s ním, poskytuje zpětnou vazbu, přístup ke zdrojům, které má k dispozici atp. a zprostředkovává tak svému chráněnci socio-emocionální, kognitivní a individuální rozvoj. (Brumovská, Seidlová Málková, 2010).

Poté prezentace představila tři typy přístupů sociální politiky k organizaci sociálních služeb

- Přístup zaměřený na potřeby (Child's Needs Discourse),
- Přístup, zaměřený na naplňování lidských práv dětí (Child's Rights Discourse),
- Přístup, zaměřený na budování kvality života (Quality of Life Discourse).

Následně byly uvedeny tři pohledy na dobrovolnictví a role a motivace dobrovolnických programů a intervencí ve společnosti (Frič, Pospíšilová, 2010):

- Nezisková perspektiva,
- Perspektiva občanské společnosti,
- Volnočasová perspektiva.

V další části prezentace byl představen volnočasový sociálně-preventivní mentoringový dobrovolnický program Big Brothers Big Sisters, který působí v Irsku, a stejný program, který je v České republice veden pod názvem Pět P. Následně byl s využitím představeného rámce přístupů sociální politiky v sociálních službách a rámce tří pohledů na roli dobrovolnictví ve společenském kontextu porovnán socio-kulturní kontext implementace a současného fungování program tohoto program v Irsku a v České republice. Porovnání bylo na závěr prezentace shrnuto.

Použitá literatura:

Brumovská, T., Seidlová-Málková, G. (2010): Mentoring: Výchova k profesionálně vedenému dobrovolnictví. Praha, Portál, 2010.

Frič, P., Pospíšilová, T. (2010): Hodnoty a vzorce dobrovolnictví v české společnosti. Praha, Agnes, 2010.

Dobrovolnictví jako důležitá součást výkonu sociální služby

Bc. Radek Kubíček, Maltézská pomoc Olomouc

V následujícím příspěvku Vás seznámím s využíváním dobrovolnictví v Maltézské pomoci.

Maltézská pomoc, o. p. s. byla založena v roce 2002 organizací Suverénního řádu Maltézských rytířů – Českým velkopřevorstvím. Působí jako charitativní a humanitární organizace katolického Suverénního řádu Maltézský rytířů. Tento řád se již 900 let zaměřuje svou činností na pomoc trpícím lidem v celém světě. V duchu křesťanské lásky nabízí Maltézská pomoc své sociální služby a dobrovolnické programy i v současnosti. Mezi hlavní cíle v oblasti rozvoje sociální práce patří také podpora a rozvoj dobrovolnictví, které považuje naše organizace za důležitou součást při výkonu sociální služby.

Maltézská pomoc má v České republice 10 center (Olomouc, Otrokovice, Uherské Hradiště, Brno, Hradec Králové, Praha, Kralupy nad Vltavou, Mělník, Česká Lípa, Karlovy Vary). Pomoc a podporu potřebným lidem poskytuje bez rozdílu a realizuje kromě sociálních a zdravotních služeb řadu zajímavých charitativní i humanitárních projektů (např: pomoc při odstraňování škod po povodních v roce 2010 v Troubkách).

Provázanost sociálních služeb a dobrovolnických programů tvoří naši organizaci konkurenceschopnou v sociální oblasti. Hlavními cílovými skupinami naší organizace jsou osoby se zdravotním postižením, senioři, děti, rodiny ohrožené sociálním vyloučením a osoby ve výkonu trestu. Naši pomoc se snažíme směřovat uvedeným cílovým skupinám do těch oblastí jejich života, které jsou pro ně nejvíce problémové a často vlastními silami neřešitelné. Ve valné většině případů se jedná o pomoc dlouhodobou, pro kterou je využití dobrovolnického potenciálu velice přínosné.

Naše organizace využívá dobrovolníky jednak pro své vlastní služby a programy, které realizujeme a dále jsme zároveň vysílající organizací, která pomoc svých dobrovolníků nabízí jiným zařízením, kteří rádi jejich služeb využívají.

V rámci naší organizace pracují dobrovolníci ve dvou sociálních službách a to v Sociálně aktivizačních službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením a Sociálně aktivizačních službách pro rodiny s dětmi. Kromě těchto sociálních služeb využíváme dobrovolníky v programu Vzdělávání seniorů, který je zaměřen na práci s počítačem, internetem apod.

Dobrovolníci mají možnost vybrat si ze čtyř akreditovaných dobrovolnických programů, kterými jsou Pomoc osamoceným seniorům a osobám se zdravotním postižením, pomoc pečujícím při hlídání nemocných a zdravotně postižených, Sociálně aktivizační programy pro děti mládež a podporu rodiny a Dopisování s vězni.

Dobrovolníci z prvních dvou uvedených programů vstupují do Sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Jejich činnost spočívá především v pravidelných návštěvách konkrétního seniora nebo člověka se zdravotním postižením

ať už v jejich domácím prostředí nebo v domově pro seniory. Setkávání klienta s dobrovolníkem znamená často velice účinnou aktivizaci a psychosociální pomoc. Dobrovolník pomáhá klientovi překonávat pocity osamocení, nejistoty, bezmoci. Klient má možnost popovídat si o svých problémech s dobrovolníkem, vyjít si na procházku či za kulturním zážitkem apod. Pomoc těchto dobrovolníků spočívá nejen v přímém kontaktu s klientem, ale také v mnoha případech znamená odlehčení pro blízké osoby, které o daného člověka každodenně pečují a pro které je tato nepřetržitá péče značně vyčerpávající.

Dobrovolníci z programu Sociálně aktivizační programy pro děti mládež a podporu rodiny pomáhají dětem v kojeneckém ústavu, v dětském domově, ve Středisku rané péče Tamtam pro sluchově postižené, v nízkoprahovém zařízení Zóna, avšak ve velké míře jsou využíváni právě pro Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Zde hrají dobrovolníci nezastupitelnou úlohu. V rámci této služby pracujeme s rodinami, které mají dítě se zdravotním postižením nebo jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu. Dobrovolník je významným přínosem pro práci s rodinou. Jeho pozice je poněkud odlišná od pozice sociálního pracovníka. Dobrovolník je především ten, který sám o své vlastní vůli, ve svém volném čase a bez nároku na odměnu chce dotyčné rodině pomáhat. V takto pozitivně laděném přístupu se prakticky velice dobře daří navazovat dobrý, důvěryhodný vztah s rodinou a lépe s ní pracovat. Dobrovolník rodinu soustavně podporuje v konkrétní oblasti. Sociální pracovník komunikuje s rodinou a zmapuje problémové oblasti dané rodiny. Některé záležitosti řeší sám, jiné může svěřit právě dobrovolníkovi, kterého sám podle vlastního uvážení zprostředkuje. Jeho činnost pak soustavně sleduje a prostřednictvím individuálních i skupinových supervizí podporuje dobrovolníka a pomáhá mu zvládat obtíže, které mohou s dobrovolnictvím souviset.

Dobrovolnictví v rodinách je zaměřeno především na dlouhodobou spolupráci dobrovolníka a rodiny. V případech rodin, kde mají dítě se zdravotním postižením, se činnost dobrovolníka zaměřuje hlavně na práci s dítětem se zdravotním postižením, ale také často na práci s ostatními sourozenci, na které následkem handicapu jednoho ze sourozenců nezbyvá tolik času. Pomoc dobrovolníka představuje také značné odlehčení pro maminku, která o dítě s postižením pečuje.

V rodinách ohrožených sociálním vyloučením je práce dobrovolníka s dětmi také nezanedbatelnou součástí služby. Častým jevem jsou výchovné problémy dětí, špatný prospěch ve škole, šikana, psychické problémy dětí atd. Sociální pracovník nabízí své služby v oblasti sociálního poradenství a práce dobrovolníka spočívá v působení na děti při výkonu volnočasových aktivit v oblastech SAS. Dobrovolník sociálnímu pracovníkovi sděluje informace o aktuální situaci v rodině klienta a zároveň pomáhá v řešení problému rodiny výkonem dobrovolnické činnosti. Dobrovolníci svým působením v těchto rodinách pomáhají sociální integraci celé rodiny.

Každá nezisková organizace musí pracovat na prezentaci své společnosti vůči veřejnosti a my se snažíme i v oblasti náboru dobrovolníků propagovat naše služby v kostelech, farnostech, na kulturních akcích, přednáškovou činností na středních, vyšších odborných školách a vysokých školách a spoluprací s jinými poskytovateli sociálních služeb. Nejlepší reklamou je spokojenost našich klientů, ke kterým naši dobrovolníci docházejí.

Dobrovolník vnáší lidský rozměr do poskytování sociální služby. Propojeností práce sociálního pracovníka a dobrovolníka se daří zintenzivnit práci s rodinou a dosahovat lepších výsledků.

Bc. Radek Kubíček

Virtuální dobrovolnictví a dobročinnost

Mgr. Ing. Tomáš Hendrych,
Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice Liberec

Virtuální dobrovolnictví a dobročinnost

Autor:

Mgr. Ing. Tomáš Hendrych, koordinátor dobrovolníků, Dobromysl – Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice Liberec, a. s., Husova 10, 460 63 Liberec, 724 230 478, tomas.hendrych@nemlib.cz

Souhrn:

Text pojednává o zkušenostech získaných při provozování internetových stránek dobrovolnického centra v rámci sociální sítě Facebook. Zamýšlí se nad fenoménem facebookovského fanouškovství. Předkládá jednoduchou typologii fanoušků. Rozebírá způsoby angažovanosti člověka v charitativní oblasti. Dobrovolnickou činnost v nemocnici klasifikuje jako typ s vysokou mírou angažovanosti. Na závěr autor stručně přibližuje dvě biblické pasáže, které v souvislosti s virtuálním dobrovolnictvím nabývají na své aktuálnosti.

Klíčová slova:

dobrovolníci – dobrovolnictví – dobrovolnický program v nemocnici – Krajská nemocnice Liberec

Dobrovolně na Facebooku

Svět internetu vytváří díky svému virtuálnímu charakteru prostor mimo jiné také pro virtuální formu dobrovolnictví. Podívejme se, jak se taková forma dobrovolnictví projevuje a jak se liší od tradičních a aktivních forem dobrovolnické aktivity a služby.

Jednou z internetových aplikací, kde se s virtuálním dobrovolnictvím můžeme setkat, jsou sociální internetové sítě. Dobrovolnictví je nepochybně komunitní záležitostí a tyto sítě jsou právě na komunitních principech budovány.

Internetové sociální sítě umožňují sdílet informace, zkušenosti, názory, sympatie, obrázky, apod. v rámci komunity uživatelů. Sdružují skupiny s podobnými zájmy, názory či pohledy na věc. Proč tedy nevyužít jejich možností pro informování veřejnosti o dobrovolnickém programu v nemocnici?

Od září roku 2009 využívá Dobromysl – Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice, a. s. jako jeden ze způsobů své prezentace směrem k veřejnosti sociální síť Facebook. Nutno říci, že již v době zrodu stránek jsem si kladl pouze skromné cíle. Předpoklad, že tato forma dobromyslné prezentace bude fungovat především jako šířitelka povědomí o dobrovolnictví v nemocnici, se také ve skutečnosti naplnil.

Fenomén facebookovského fanouška

Návštěvnost stránek a počet fanoušků Dobromysli na Facebooku je poměrně příznivý. Stojíme si poměrně dobře i mezi ostatními uživateli Facebooku z dobrovolnické branže (viz tab. 1). Bohužel, reakce uživatelů na články typu „hledáme dobrovolníky“ je prakticky nulová. Např. inzerát zveřejněný 13. ledna 2011 zhlédlo k 1. 5. 2011 733 lidí. Avšak nikdo se na jeho základě neozval, neokomentoval ho, nevyjádřil mu sympatie. Zkušenost je většinou taková, že zájemci o dobrovolnickou činnost v nemocnici přicházející do Dobromysli se z řad facebookovských fanoušků nerekutují.

Tab. 1: Počty fanoušků (přátel) vybraných stránek na Facebooku (stav k 1. 5. 2011)

Název stránky	Příznivci
Kdo dělá dobro, nezlobí	1.377
INEX – Sdružení dobrovolných aktivit	898
Dobrovolníci UNICEF ČR	521
Dobrovolnik.cz	319
Dobrovolnické centrum Ústí nad Labem, o. s.	133
Dobrovolnické centrum při farní charitě Cheb	123
Dobromysl – Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice Liberec	120
Dobrovolnické centrum Příbram, o. s.	97
Lékořice – Centrum podpůrné péče ve Fakultní Thomayerově nemocnici	94
Okamžik Dobrovolnické centrum	93
Dobrovolníci – Evropský rok dobrovolnictví 2011	83
Dobrovolnické centrum Kladno, o. s.	78
Dobro-druh (Dobrovolník)	44
Dobrovolníci FpS MU	41
Dobrovolnické centrum Oblastní charity Znojmo	38

Uvedená skutečnost mne přivedla k myšlence podívat se kritičtěji na to, kdo to vlastně ten fanoušek Dobromysli je. Hlubší analýza tohoto fenoménu dospěla nakonec k vymezení 2 fanouškovských kategorií a celkem 6 typů fanoušků. Jejich stručnou charakteristiku zde čtenáři předkládám.

a) Virtuální dobrovolníci

Jedná se o pestrou kategorii fanoušků stránek s dobrovolnickou tematikou. Patří do ní clickeři, insideři, zájemci a přispěvatelé. Clickeři objevili stránku náhodou a bez hlubšího zamyšlení klikli prostě na „to se mi líbí“, insideři se přidali k fanouškům stránky pouze proto, aby byli „in“ a aby nebyli černými ovci. Zájemci sympatizují s dobrovolnictvím, s upřímným zájmem a pravidelně sledují informace a dění na stránkách. Přispěvatelé navíc ještě čas od času komentují příspěvky a někdy je i sami píš.

b) Aktivní dobrodinci a dobrovolníci

Do této kategorie fanoušků stránek s dobrovolnickou tematikou patří sponzoři a aktéři. Jedná se o lidi, kteří se o dobrovolnictví zajímají, podporují dobrovolnické organizace finančně či materiálně nebo se aktivně zapojují do dobrovolnických činností.

Od morální podpory k dobročinnosti

Zásadní rozdíl mezi virtuálním a aktivním dobrovolnictvím spočívá v angažovanosti. Aktivní přístup vyžaduje mnohem vyšší míru angažovanosti než sympatie. V následující pasáži popíši problematiku angažovanosti podrobněji, protože může být jednou z příčin upřednostňování virtuálních forem dobrovolnictví.

1. Faktická angažovanost

Člověk se angažuje, řekněme určitým vkladem. Přispívá do projektu něčím, co je mu vlastní a co rád poskytne pro dobro věci. V každém případě musí vyvinout jisté úsilí nebo něco obětovat. Jedná se zpravidla o znalosti, dovednosti, materiální či finanční prostředky, ale také o čas.

1.1. Morální faktická angažovanost

Počáteční stadium faktické angažovanosti. Člověk vybědl z letargie či lhostejnosti a s věcí aspoň sympatizuje, fandí ji, nehaní, obhazuje v diskuzi. Věc ho nenechává netečným. Nábožensky založený člověk se může za věc pomodlit či poprosit o přímlovu. Je předstupněm skutkové angažovanosti.

1.2. Skutková faktická angažovanost

Člověka neuspokojuje pouze morální podpora věci a chce jí dát více. U skutkové angažovanosti lze rozlišit dvě skutek podúrovně. Člověk může buď něco darovat, něčím obdarovat, anebo se rozhodne věnovat prospěšné věci svou energii a čas – dobré věci posloužit činem.

2. Sociální angažovanost

Během dobročinnosti navazuje člověk v mnoha případech a zcela přirozeně také sociální vztahy – angažuje se tedy i sociálním způsobem.

2.1. Neosobní vztahy

Pro neosobní vztah je charakteristické to, že se lidé setkávají pouze virtuálně. Nemožou si pohlédnout přímo do očí. Člověk buď např. fandí dobré věci určené obecně potřebným, anebo realizuje dobrý skutek „na dálku“, zprostředkovaně. Tyto vztahy jsou typické pro internetové sociální sítě.

Pokud se člověk nezabývá tím, komu přízeň adresovat, jedná se navíc o vztah neadresný. Pokud je určena konkrétnímu potřebnému či jejich skupině, jedná se naopak o vztah adresný.

2.2. Osobní vztahy

Pro osobní vztah je důležité setkání tváří v tvář. Člověk vykoná pro druhého osobně nějakou službu nebo mu osobně věnuje nějaký dar. Intenzita těchto vztahů se samozřejmě liší v případě individuální a skupinové aktivity.

Tab. 2: Typologie dobrovolnictví a dobročinnosti podle stupně angažovanosti

	Společenské vztahy		
	Neosobní neadresné	Neosobní adresné	Osobní
Morálně podporuji	Virtuální dobrovolnictví a dobročinnost		
Obdarovávám		Dárcovství, sponzorství	
Dobrovolně sloužím	Aktivní dobročinnost, dobrodiní		

V tab. 2 jsou přehledným a stručným způsobem shrnuty výše předložené úvahy. Hlavní typy dobročinnosti jsou v ní zařazeny v kontextu angažovanosti. Např. dobrovolnictví v nemocnici se nachází v pravém dolním rohu. Je pro něho charakteristická vysoká míra angažovanosti, která vyžaduje od dobrovolníka energetické i časové vklady a osobní kontakt s pacientem. Do levého dolního rohu můžeme zařadit např. dobrovolnictví v oblasti životního prostředí, které slouží člověku zprostředkovaně.

Vývojové fáze angažovanosti

Angažovanost není veličinou statickou. Naopak je pro ni zcela přirozeně charakteristická dynamika, která se projevuje v zákonitém vývojovém procesu. Ten bývá ovlivňován životní zkušeností a sociální inteligencí člověka.

Vývojový proces probíhá zpravidla ve čtyřech základních fázích (viz obr. 1). Předložené schéma je implicitně obsaženo již v tab. 1. Jednoduchou vizualizací chci naznačit chronologii procesu a energetickou a sociální náročnost jednotlivých fází. Nároky kladené na člověka mohou být důležitým faktorem v rozvoji jeho charitativních vloh.

Vyjádřit sympatii např. prostřednictvím internetové sociální sítě je bezesporu snazší než navštívit jako dobrovolník pacienta v nemocnici a zříjemnit mu tak jeho pobyt.

Termín letargie jsem pro první fázi zvolil zcela záměrně. Chci jeho pomocí symbolicky vyjádřit ono tajuplné probuzení či procitnutí, které člověka vede ke konkrétnějšímu a aktivnějšímu vnímání potřebných.

Obr. 1: Vývojové fáze angažovanosti

Dobrá vůle a dobrý skutek v apoštolských textech

Z výše uvedených úvah vyplývá, že virtuální dobrovolnictví může být díky snadnému přístupu k internetu velmi svůdné a velikým pokušením. V souvislosti s tím nabývají na aktuálnosti dvě biblické pasáže¹. Domnívám se, že stručná zmínka o nich pomůže čtenáři uvést mé úvahy do širších souvislostí.

¹Při sepisování tohoto textu byla použita *Bible: Překlad 21. století*. Vyd. 1. Praha: Biblion, 2009.

Jakubova epištola

K aktivitě člověka velmi důrazně vybízí apoštol Jakub ve druhé části 2. kapitoly svého Listu (viz verše 14–26). Nebere si při tom žádné servítky. Z této pasáže si dovoluji předložit čtenáři aspoň následujících několik veršů, cituji doslova:

Někdo na to řekne: Jeden má víru, druhý zase skutky. “Nuže, ukaž mi tu svou víru beze skutků a já ti ukážu svou víru na svých skutcích. Ty věříš, že je jediný Bůh? Dobře děláš. Tomu ale věří i démoni – a třesou se! Kdy už pochopíš, ty blázne, že víra bez skutků je jalová?”

Na adresu věřících, kteří nedokládají svou víru skutky, dopadají velmi tvrdá slova. Souvislost s výše popisovanými virtuálními dobrodinci je zcela nabíledni. Platí analogicky, že dobrá vůle bez dobrého činu je jalová.

Osobně nechci být tak přísným soudcem jako apoštol Jakub. Jsem pevně přesvědčen, že některé formy morální angažovanosti (modlitby, přimluvy) mají svůj význam. Ostatně votivní dary na mnoha poutních místech nás o této skutečnosti přesvědčují. Přesto Jakubovu horlivost chápu. Skutek je jasným a neoddiskutovatelným vyjádřením lidského postoje a navíc jeho aktéra obohacuje, poučuje, formuje.

Matoušovo evangelium

Požadavek konkrétního činu je explicitně vyjádřen také v Matoušově evangeliu. Jedná se o závěrečnou část jeho 25. kapitoly – verše 31 až 46. V některých vydáních Bible je zmiňovaná pasáž nazvána „Ovce a kozi“. Text se přímo dotýká mého oboru – dobrovolnictví v nemocnici, takže se mu budu věnovat trochu podrobněji. Opět předkládám čtenáři doslovnou citaci úryvku z uvedené kapitoly:

³⁴Kráľ tehdy řekne těm po své pravici: „*Pojďte vy požehnaní mého Otce, přijměte za dědictví Kráľovství, které je pro vás připraveno od stvoření světa.*“ ³⁵*Neboť jsem hladověl a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň a dali jste mi napít, byl jsem cizincem a přijali jste mě, ³⁶byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocný a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou.*“ ³⁷Tehdy mu ti spravedliví odpoví: „*Kdy jsme tě viděli hladového a dali ti najíst anebo žíznivého a dali ti napít? ³⁸Kdy jsme tě viděli jako cizince a přijali tě anebo nahého a oblékli tě? ³⁹Kdy jsme tě viděli nemocného anebo v žaláři a přišli jsme k tobě?*““ ⁴⁰Kráľ jim odpoví: „*Amen, říkám vám, že cokoli jste udělali pro nejmenšího z těchto mých bratrů, to jste udělali pro mě.*“

Především si všimněme, že v „typologii lidských potřeb“ ve verších 35 a 36, má své zvláštní postavení potřeba navštívení v nemoci. Po biologicky potřebných následují logicky sociálně potřebné. Tito pak jsou seřazeni podle stupně sociálního vyloučení či izolace.

Nemocný člověk bezesporu sociálně strádá. Nemocniční prostředí nabízí pouze zcela specifické sociální kontakty především profesionálního a formálního rázu. Samotná nemoc se může člověka dotknout hluboko v jeho existenciálních rovinách. Tím mu přináší vnitřní pocity osamocení. Pro nemocného tak nabývá na významu lidské přijetí, potřeba lidské důstojnosti, spoluúčast či odpuštění. Z tohoto důvodu jsou návštěvy v nemocnici zcela běžnou součástí jejího režimu, i když z hlediska provozního nemusí být zcela bez problému (např. na ARO). Příbuzní, přátelé, kolegové či kamarádi navštěvují své nemocné a je to tak dobře. Proč tedy zvlášť zmiňovat dobrovolníkovu návštěvu u pacienta v nemocnici?

Dobrovolník přichází za nemocným jako člověk k člověku. Pevně věřím, že se právě v takové návštěvě uskutečňuje to, o čem píše sám Matouš dále ve verši 40. V tzv. vyspělých společnostech sice většina lidí nehladoví ani nežízní, ale hlad a žízeň po lidském přijetí, spoluúčasti či odpuštění trvá. A právě v této oblasti se chce angažovat dobrovolnictví v nemocnici.

Zcela na závěr mi dovoluť upozornit ještě na to, že dobrý skutek ztrácí svou hodnotu, pokud se jím honosíme a konáme ho lidem na odiv (více Matouš 6,1–6). Týká se to i výše předloženého textu. V charitě není prostor pro kupčení.

Resumé

Ve světle myšlenek probíraných v předloženém textu si daleko více uvědomuji obdivuhodnost dobrovolnictví. Dobrovolníkům patří vskutku obrovský dík za jejich bohuľibou službu. Vyjádřit totiž svůj postoj či dobrou vůľi činem nemusí být úplně jednoduché a Jakubova slova jsou pro nás velkou výzvou. Dobrovolníci svými skutky jeho slova naplňují, přesto, že nemusí být věřícími, a naprosto jasně proměňují dobrou vůľi do podoby konkrétního činu. Jejich poselství v sobě nese velmi cennou morální i duchovní hodnotu a měli bychom si ho vážit.

Dobrovolnictví v oblasti canisterapie – sdílení zkušeností...

Mgr. Jaroslava Eisertová, Ph.D., Mgr. Marie Chlopčíková,
Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík, o.s.
Ústav zdravotně sociální práce na ZSF JU
České Budějovice

Příspěvek zaměřený na dobrovolnictví v oblasti canisterapie vychází z konkrétní potřeby a situace v uvedené oblasti v ČR, která je v tuto chvíli značně chaotická a nestabilní.

Autorky jsou členky **Výcvikového canisterapeutického sdružení Hafík**, jež vzniklo v roce 2001. Sdružení se věnuje výcviku dobrovolníků pro oblast canisterapie, výcviku lektorů, edukační a osvětové činnosti, především však realizaci canisterapie (metod AAA, AAT, AAE, v podobě návštěvní a pobytové formy). Sdružení je akreditovaným dobrovolnickým centrem od roku 2008. Dále sdružení spolupracuje s Národním dobrovolnickým centrem Hestia, o. s. a **Zdravotně sociální fakultou Jihočeské Univerzity v ČB**. Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík je členem ESAAT (Evropská asociace pro výkon terapie za asistence zvířat), se sídlem ve Vídni a také jediným akreditovaným pracovištěm pro přípravu a výcvik dobrovolníků pod vedením uvedené organizace. Dobrovolníci sdružení se věnují realizaci dlouhodobé dobrovolnické služby a jednorázovým aktivitám. Aktuální stav za rok 2010 je 32 dobrovolníků (dlouhodobých), kteří v rámci canisterapie „odpracovali“ (1341 hodin/rok), 22 dobrovolníků na jednorázových akcích, kteří „odpracovali“ (2420 hodin/55 akcích). Celkem se dobrovolníci za rok 2010 věnovali 1080 klientům.

Co v podstatě je canisterapie? Canisterapie je forma zooterapie, jenž využívá příznivého působení psa na zdraví člověka. Je součástí metod, které slouží k podpoře psychosociálního zdraví lidí, při níž se využívá vzájemné pozitivní interakce mezi psem a jedincem (Lacinová, 2007). V ČR se canisterapie, jako podpůrná rehabilitační metoda využívá od roku 1993. Rozlišuje základní metody a formy provádění, jenž jsou:

metody canisterapie

- AAT (cílená terapie)
- AAA (aktivity)
- AAE (edukace)
- AACR (krizová intervence)

formy canisterapie

- návštěvní
- pobytová
- rezidentní

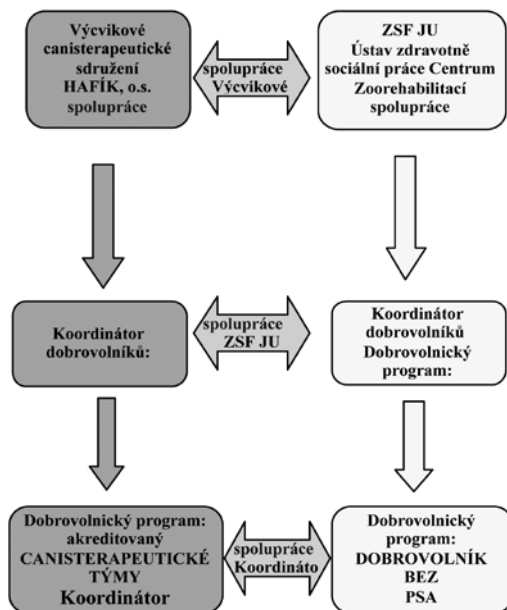
Výcvikové canisterapeutické sdružení na zajištění svých aktivit a přípravě dobrovolníků úzce spolupracuje s Centrem zoorehabilitací pod Ústavem zdravotně sociální práce Zdravotně sociální fakulty. Centrum vzniklo v roce 2006 a taktéž **spolupracuje s Národním dobrovolnickým centrem Hestia, o. s.**

Konkrétní aktivity spolupráce jsou především:

- **Dobrovolnický program Canisterapie – neakreditovaný** (dobrovolníci jsou nejčastěji studenti Jihočeské univerzity a zajišťují pomoc dobrovolníkům se psem z organizace Hafík, o.s.)
- **Integrační canisterapeutický tábor** (od roku 1998)

- Rekondiční pobyt pro děti se specifickými potřebami
- Pravda o Zooterapii - odborná konference (od roku 1998)
- Prožitkové víkendy pro dobrovolníky
- Preventivní program zaměřený na prevenci úrazů dětí způsobených psem

Grafické znázornění uvedené spolupráce

Jaká jsou dilemata a problémy v oblasti canisterapie v ČR a proč je nutné tuto situaci řešit? Mezi základní problémy realizace canisterapie v ČR patří v současné době **nejednotnost v terminologické oblasti**, dále a to považují autorky za závažnější problém, **nejednotnost v oblasti přípravy na praktikování canisterapie**, znatelné je i odlišné **kvalitativní hledisko** v oblasti praktikování canisterapie. Dalším tématem k diskusi je současný **legislativní rámec** v němž je canisterapie realizována. Nejčastěji se jedná o praktikování ve formě dobrovolnické činnosti, dále nalezneme canisterapii v rámci sociálních služeb či poskytování canisterapie na živnostenské oprávnění. Canisterapie je ve většině případů dobrovolnická činnost/služba, která není bohužel adekvátně koordinována a není dostatečně zvládnutý management dobrovolnictví v této oblasti.

Autorky navrhují, aby došlo především k jednotnému metodickému postupu při přípravě dobrovolníků se psem pro výkon canisterapie. Na základě této žádosti předkládají návrh metodického konceptu přípravy a výcviku dobrovolníků pro oblast canisterapie:

Dobrovolník se psem (potencionální zájemce) by se v první řadě měl zúčastnit **vstupní informační schůzky**, na níž dostane základní potřebné informace o organizaci, caniste-

rapii, výkonu dobrovolnické činnosti. Měl by se pasivně, bez psa, **zúčastnit praktické realizace canisterapie**, jež bude vedena zkušeným dobrovolníkem se psem. Dále úspěšně absolvovat jednodenní vstupní test zaměřený na základní povahové vlastnosti psa a dovednosti (prozatím) „psovoda“. Finálním se posléze stává úspěšné absolvování výcviku canisterapeutických týmů (dobrovolníka se psem), jež je rozděleno na:

- a) teoretickou část
- b) praktickou část
- c) modelové situace
- d) praktické nasazení pod supervizi

Navrhovaná délka výcviku/přípravy canisterapeutického týmu je koncipována na **(5 dní + 1 den vstupní test – 30 hod. praxe, 18 hod. teorie)**.

Logicky se zde nabízí i standardní dodržení povinností při realizaci dobrovolnické činnosti ze strany dobrovolníka a určité benefity, jež vyplývají ze strany vysílající organizace.

Povinnosti:

- dodržení podmínek smluvního kontraktu
- mlčenlivost
- evidence dobrovolnické činnosti v oblasti canisterapie
- dodržení welfare psa

Benefity:

- pojištění canisterapeutického týmu
- úhrada materiálu potřebného k realizaci canisterapie
- úhrada cestovného při realizaci canisterapie
- příspěvek na očkování psa
- příspěvek na další vzdělávání dobrovolníka

Kontakt na autorky:

*Mgr. Jaroslava Eisertová, Ph.D., Mgr. Marie Chlopčíková
Ústav zdravotně sociální práce, centrum Zoorehabilitací
Zdravotně sociální fakulta, Jírovcova 24, 370 04 České Budějovice
Česká republika*

Tel.: +420 389 037 848

E-mail: eisertov@zsf.jcu.cz

Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík: www.canisterapie.org, hafik.canis@email.cz

Použitá literatura:

LACINOVÁ, J. Historický vývoj zooterapie a její současný stav. In Velemínský, M. a kol.: *Zooterapie ve světle objektivních poznatků*. 1. vyd. České Budějovice: Dona s. r. o., 2007, kapitola 4.1, s. 27–30. ISBN 978-80-7322-109-6.

Příběhy dobrovolníků – příprava knižního vydání

Klára Vyskočilová,
Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž

Vážené dámy, vážení pánové, kolegové,
jmenuji se Klára Vyskočilová a jsem dobrovolnicí Dobrovolnického centra Spektra v Kroměříži. Dobrovolnictvím se zabývám již rok a půl a zúčastnila jsem se projektu Programu Pět P a Dobrovolníci v nemocnici.

Nyní mi dovolu,te, abych Vás seznámila s projektem, který bych si s panem doktorem Tošnerem přála realizovat.

Chtěli bychom při příležitosti Evropského roku dobrovolnictví vydat brožuru s příběhy dobrovolníků z celé České republiky.

Brožura se původně zaměřovala na Program Pět P, v němž dobrovolník trávil svůj volný čas s dítětem ve věku od 6 do 15 let. Poté jsme se ale dohodli, že brožuru rozšíříme o více oblastí, jako je:

- *2 Dobrovolnictví s dětmi a mládeží
- *3 Dobrovolnictví v sociálních zařízeních
- *4 Dobrovolnictví ve zdravotnictví, kultuře, ekologii, sportu
- *5 Mezinárodní dobrovolnictví.

Příspěvků od dobrovolníků nám přišlo opravdu mnoho a díky grafu můžete vidět, jakému druhu dobrovolnictví se nejčastěji lidé věnují.

Aby byla brožura více čtivá, shodli jsme se s panem doktorem Tošnerem a jeho kolegy na tom, že příběh dobrovolníka přiřadíme k české celebritě, která se s jeho příběhem ztotožní. Zároveň také doufáme, že se vydáním příběhů lidé nechají motivovat a připojí se k nám.

Brožuru plánujeme vydat během měsíce března roku 2012 a bude volně k dostání při dobrovolnických akcích nebo v dobrovolnických centrech.

Děkuji za Vaši pozornost!
Přeji Vám příjemný zbytek dne!

Dobrovolnictví v Kanadě

Astride Wenigerová – Noga, Beaverlodge,
AB Kanada

V koutku světa ve kterém žiji neznám nikoho, kdo by nedobrovolničil alespoň čas od času. Tak třeba staré dámy Beaverlodge v Albertě, v Kanadě vedou a pracují dobrovolně v místním obchůdku „Thrift shop – Laciný nákup“. Všichni do něj dodáváme věci, které již nemilujeme. Šatstvo, knihy, hračky atd. na prodej.

Skoro všichni, ne jen ti ekonomicky slabší v něm nakupujeme. Náš obchod se stal nejen cenným centrem pro recyklaci, dodává také veškerý výtěžek místní nemocnici na nákup nových postelí a instrumentů. /asi 50,000.-dolarů ročně/. K dnešnímu dni to tedy dělá již něco přes milion dolarů.

Naši dobrovolní historičtí nadšenci přestěhovali starou nemocničku, renovovali ji, proměnili část na uměleckou galerii a umělecké ateliéry, část zachovali jako muzeum pionýrské léčebné péče a z části vykouzlili překrásnou čajovnu, kde dobrovolnice servírují čaj a vlastní pečivo za váš dobrovolný příspěvek, v cenných starožitných porcelánech, darovaných dobrovolníky – samozřejmě...

Náš skanzen muzeum pionýrů / nikoliv rudých/ je veden dobrovolníky, naše zemědělská výstava též. Dobrovolníci organizují rodeo v Rio Grande od roku 1917 a shánějí sponzory, prodávají párky a vstupenky, připravují dráhu, čistí pozemky kobylince, pomáhají kovbojům s koňmi.

Dobrovolníci inženýrovali a postavili Curling club v Elmoworth. Dobrovolníci udržují a vedou komunální haly, pomáhali s novou knihovnou a nyní opět s novou plovárnou. To oni vedou a učí v zemědělských klubech pro děti a mládež a samozřejmě koučují hokejové kluby.

Dobrovolnice z církve United Church sponzorovali emigranty zvané „boat people“ moje přítelkyně Daniela dokonce sama jednou mladou matku takhle sponzorovala. United Church léta prodával řemeslné výrobky vývojových zemí a pořádal koncerty. Katolická liga žen se zabývá podobnými charitativními úkoly. Kolumbovi rytíři vyryjí vaši mrkev, když hrozí sníh a vy musíte odvézt dítě na urgentní operaci 500 km od bydliště. Dobrovolníci v blízkém městě Grande Prairie udržují na živu lyžařský klub. Učí děti lyžovat dělají časoměřiče i dobrovolné lékaře. Pomohli s uskutečněním i velkých mezinárodních zimních her mládeže – Nordic games.

Albertská vláda je si vědoma toho, že zásluhou dobrovolníků je ušetřeno či produkováno za miliardy dolarů. Proto nabízí granty na velké projekty. Granty ovšem pokryjí jen část výloh na stavební či jiné materiály. Dobrovolníci se musí hodně ohánět sehnat zbytek sbírkami, sponzory a akcemi a též přiložit doslova ruku k dílu. Naše městská rada jednou za rok připravuje snídani pro dobrovolníky /lívance, vejce, slanina/. Místní týdeník a Grande Prairiejský denník reportují o našich akcích. Během výročí města byly všechny dobrovol-

nické organizace dotázány, aby jmenovaly někoho z jejich řad. Prohlásili je pak za místní „hrdiny“, připravili jim recepce a oslavili je jejich příběhy a fotografiemi v místním tisku i na výstavě v muzeu. Máme skupinu Hlas pro život, skupinu na pomoc mladistvým matkám, církevní skupiny pomáhající matkám bez partnera, tedy otce dětí, organizujeme pomoc sirotkům ve všech koutech světa, pronásledovaným křesťanům i jiným pronásledovaným. Dobrovolníci jdou od dveří ke dveřím a sbírají podporu pro výzkumy o rakovině, či srdce...

Ale nejkrásnější je to, že když vám shoří dům, nebo vyletí závrtné účty za nemoci, soused nebo dva začnou na vás sbírkou v bance, nebo prodejní aukci, nebo organizují tanec, a to pomůže, protože se lidé zapojí. A že když někdo zemře, sousedky pečou, vaří a utěšují. Pečou, vaří pro vás a radují se s vámi, když máte nové dítětko nebo svatbu. Když vám vypoví auto, lidé vždy zastaví a zavezou vás tam, kde potřebujete. Nebo vás vytlačí ze sněhových závějů. Mladí muži pomohou vyměnit píchlou pneumatiku, či nalozit náklad.

Když jsme měli oheň v našich polích před 2 léty, jeden můj telefonát rozpoutal řetězovou reakci a všichni co byli doma i mládež přišli hasit. Tak zachránili náš les i dům.

Když se mě v Evropě dotazují čím to je, že máme tolik občanské zodpovědnosti a tím pádem dobrovolníků, znám na to odpověď. Před lety mě najali dobrovolníci místního muzea, abych sepsala krátkou historii Beaverlodžského údolí. Prostudovala jsem zapsané vzpomínky pionýrů a s některými i promluvila. Někteří z těch co osidlovali jako první náš koutek země, byli tenkrát ještě naživu. A tak jsem se poučila ze statečných a krásných příběhů, že první přistěhovalci, pionýři se mohli spoléhat jen na Boha, sebe sama a sousedy, protože nebylo nikoho jiného. Jejich rodiny byly v Evropě, USA, Číně, či na východě. Nemocnice, hasiči, lékaři, opraváři byli příliš daleko a doprava jen na koních. Tak se naučili, jak to vyjádřil náš britský staříčkový soused George White :“že Kdo pomáhá sousedovi, pomáhá sám sobě.“ Protože ten mu též někdy pomůže. Víra přistěhovalců v Boha, naostřená v mnohých bezmocnostech a beznadějích je nasměřovala milovat a pomáhat bližním. To vše se silně v nich zakořenilo. A tak pak vychovávali i své děti, v duchu pionýrů....

Nemyslete si, že je náš kraj pozemským rájem. Máme dost špatností mezi námi, drogy, alkohol i hádky. Máme i ty co nechtějí pracovat. Ale převažující duch slušné občanské společnosti, založený na judeo-křesťanské víře a kultuře je stále s námi.

To proto máme u nás tolik dobrovolníků a proto miluji náš koutek světa. Modlím se a doufám, že ho nikdy neztratíme.

Astride Wenigerová – Noga
Beaverlodge, AB Kanada

Dobrovolnictví pro všechny – představení projektu

PhDr. Jiří Tošner, HESTIA o.s. Praha

Mgr. Ondřej Lochman, Ph.D.

Národní institut dětí a mládeže

Dobrovolnictví pro všechny – představení projektu

Partneři HESTIA v projektu Flagship

„Dobrovolnictví pro všechny

Projekt byl podpořen Evropskou komisí jako vlajková iniciativa Evropského roku dobrovolnictví v ČR

Na projektu se podílí kromě HESTIA, o.s., také partnerské organizace Dobrovolnické centrum Ústí nad Labem, Plán B Brno a Národní institut dětí a mládeže Praha.

Rada Evropské unie svým rozhodnutím z 24. listopadu 2009 vyhlásila rok 2011 jako **Evropský rok dobrovolných činností na podporu aktivního občanství**. V tomto dokumentu se uvádí, že **podpora aktivního občanství je jedním z klíčových prvků posilování soudržnosti a rozvoje demokracie**. Je zde definováno, že dobrovolná činnost je jednou ze zásadních dimenzí aktivního občanství a demokracie, jejichž prostřednictvím se v praxi realizují evropské hodnoty jako solidarita a zákaz diskriminace, a jež tak přispívají k harmonickému rozvoji evropských společností.

Náš projekt přispívá k naplňování cílů ERD těmito aktivitami a výstupy:

Zapojením představitelů státní a veřejné správy v průběhu projektu i v rámci navazujících aktivit usilujeme o navázání, resp. rozvoj dialogu, který bude směřovat ke konkrétnímu **zlepšení legislativního prostředí a odstranění administrativních překážek pro dobrovolnictví**.

Zlepšení kvality dobrovolných činností chceme dosáhnout vytvářením partnerství, sdílením inovací, tvorbou metodických materiálů a standardů apod. Dále budeme na výstupech projektu demonstrovat přínosy dobrovolnictví zejména představitelům státní správy a samosprávy s cílem zvýšit jeho uznání a do budoucna ovlivnit tvorby politik v oblasti dobrovolnictví na všech úrovních. Informační a propagační aktivity projektu přispějí ke **zlepšení povědomí veřejnosti** o hodnotě dobrovolnictví.

Fáze projektu:

- v první fázi projektu **PR kampaní** konzultovanou s ostatními PR aktivitami ERD 2011 a zaměřenou na dobrovolnická centra a další organizace realizující dobrovolnické programy v ČR s cílem vyzvat je k přípravě pilotních dobrovolnických aktivit naplňujících výše uvedené hlavní i dílčí cíle s možností jejich národní i mezinárodní realizace a prezentace;
- ve druhé fázi **série regionálních seminářů** zaměřených na prezentaci a dopracování do konkrétní realizace vybraných pilotních projektů;
- ve třetí fázi **realizace vybraných pilotních projektů** na národní i mezinárodní úrovni;
- v závěrečné fázi **vyhodnocením pilotních projektů a zpracováním výstupů** – výstavy, publikace a metodiky;

Projektem bychom chtěli přispět k dlouhodobější a zároveň inovativní úrovni dobrovolnictví, kterou nazýváme komunitní dobrovolnictví tvořené partnerstvím občanské, veřejné a komerční sféry na místní i regionální úrovni, jako přirozený a tvořivý prostředek vytváření vazeb mezi občany, jehož cílem je podpora sociální integrace a zvýšení kvality života občanů.

Pro realizaci dobrovolnických aktivit bude vybráno minimálně 10 projektů dobrovolnických center a programů z celé ČR, zahrnujících širokou škálu dobrovolnictví v nejrůznějších oblastech. Prvních sedm projektů bude představeno zde na konferenci.

Dobrovolnictví pro České Budějovice – spolupráce x konkurence?

Mgr. Šárka Koubová, Zdravotně sociální fakulta
Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Dobrovolnictví pro České Budějovice – spolupráce x konkurence?

Ve svém příspěvku bych Vás ráda seznámila s projektem Dobrovolnictví pro České Budějovice. Tento projekt sdružuje dobrovolnická centra působící v Českých Budějovicích, a to Dobrovolnické centrum ADRA, Dobrovolnické centrum při Diecézní charitě České Budějovice, Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže a Ústav zdravotně sociální práce při Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity.

Ráda bych v krátkosti představila jednotlivá centra.

Dobrovolnické centrum ADRA

Dobrovolnické centrum ADRA (DC ADRA) existuje v Českých Budějovicích od roku 2002, kdy dobrovolníci velmi aktivně pomáhali při likvidaci následků povodní. Od roku 2006 zde začali fungovat také dobrovolníci, kteří pravidelně navštěvují klienty v domovech pro seniory a v zařízeních pro osoby se zdravotním postižením (včetně dětí). V současné době DC ADRA České Budějovice spolupracuje se 7 smluvními zařízeními a také se věnuje individuálním klientům. Dobrovolníci klientům např. čtou, povídají si s nimi, malují, hrají hry, chodí na procházky, ale působí například i v počítačových kroužcích, jako arteterapeuti, muzikoterapeuti. Za DC ADRA se také školí psychosociální tým, připravený pomáhat v případech hromadných neštěstí a živelných katastrof (KIP).

Kromě těchto dobrovolnických programů je DC ADRA součástí Jihočeského Panelu, který zajišťuje pomoc lidem v krizové situaci, především při povodních.

V roce 2010 v tomto dobrovolnickém centru působilo 249 dobrovolníků, kteří celkem odpracovali 5 195 dobrovolnických hodin.

Dobrovolnické centrum při Diecézní charitě České Budějovice

Dobrovolnické centrum (DC), které vzniklo v roce 2004 koordinuje dobrovolníky na několika úrovních. Jednou z činností jsou návštěvy u seniorů a nemocných (Paleta života), a to převážně u klientů doma. Dobrovolník tráví s klienty volný čas, ale pomáhá i s úklidem, nákupy apod. Dobrovolníci dělají společnost také lidem s mentálním postižením či duševním onemocněním (Mosty naděje). DC dále organizuje kroužky a doučování dětí - především pro děti ze sociálně slabých rodin (Šance všem). Další dobrovolnickou aktivitou je pomoc lidem ve výkonu trestu odnětí svobody prostřednictvím programu Vězeňská korespondence. Poslední je nově se rozvíjející program Dobrovolníci v nemocnici.

Dobrovolnické centrum v roce 2010 evidovalo 155 dobrovolníků, které vysílá do více než 15 spolupracujících organizací.

Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže

V Salesiánském středisku mládeže (Středisko) se na činnosti podílí dobrovolníci v pozici pedagoga volného času, kdy činnost vykonávají spolu se zaměstnanci Střediska. Jsou nenahraditelnými spolupracovníky, díky nimž mohou být činnosti Střediska vykonávány kvalitně. Dobrovolníci věnují čas dětem a mládeži v přímé činnosti. Středisko nabízí velké množství činností v zájmových kroužcích (např. sportovní, keramický, hudební), při doučování, v nízkoprahových klubech (Klub Oráč a Rómská Oratoř), při terénní práci, na dětských táborech apod.

Dobrovolnická činnost ve Středisku je dlouhodobá, pravidelná. Uživatelé programů Střediska jsou především organizované i neorganizované nebo sociálně znevýhodněné děti a mládež z českobudějovických sídlišť.

V roce 2010 bylo do programů zapojeno 120 dobrovolníků.

Ústav zdravotně sociální práce při Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity

Dobrovolnické programy zaštiťuje Ústav zdravotně sociální práce Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity. Jsou zde realizovány tyto dobrovolnické programy: Centrum Zoorehabilitací, program Pět P, Univerzitní centrum pro seniory PATUP a Dobrovolnický program v nemocnici České Budějovice, a.s.

Centrum Zoorehabilitací

Centrum Zoorehabilitací realizuje dobrovolnický program Canisterapie, dále pořádá pobytové programy pro děti se specifickými potřebami. Vytváří jak terapeutickou, edukační, tak i preventivní činnost. Mezi nové projekty centra patří aktivity zaměřené na prevenci úrazů způsobených psem a odborné praktikování felinoterapie. (Eisertová, J., Bursová, Z., Chlopčíková, M., Kadlecová, E., 2010).

program Pět P

Program Pět P je nestátní sociálně preventivní program pro děti založený na dobrovolnické laické pomoci. Na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích je realizován od roku 1999. Za tu dobu bylo proškoleno téměř 200 dobrovolníků, kteří poté nabídli své přátelství dětem, které to mají „o něco těžší“ než ostatní.

Univerzitní centrum pro seniory PATUP

Toto centrum realizuje od roku 2001 jednorázové i pravidelné aktivity, individuální i skupinovou práci se seniory. PATUP je zkratkou počátečních písmen hlavních činností a aktivity centra: P – parkinsonova choroba, A – Alzheimerova choroba, T – trénování paměti, U – úspěšné stárnutí, P – pečovatelská služba. Další aktivitou centra je Dobrovolnický program v Domově pro seniory Máj, p.o. (Motlová, L., 2010)

Dobrovolnický program v Nemocnici České Budějovice, a.s.

Dobrovolníci začali do Nemocnice České Budějovice, a.s. docházet v roce 2001. Dobrovolníci v nemocnici pomáhají pacientům zvládnout náročnou životní situaci a vyplňují jim volný čas v rámci pravidelných i jednorázových aktivit. V současné době je program realizován na onkologickém oddělení a 2. oddělení následné péče. (Záleská, V., Macháček, J., 2010)

Jak to všechno začalo...

Výše jmenovaná centra existovala do roku 2010 vedle sebe, každý na svém „písečku“. Nikdy jsme si nekonkurovali, ale ani nekooperovali. V loňském roce vznikla myšlenka vzájemné spolupráce.

Vznik Dobrovolnictví pro České Budějovice byl výrazně usnadněn tím, že se představitelé jednotlivých dobrovolnických center osobně znali. Důležitým aspektem, který na počátku otevíral cestu ke spolupráci, byl také fakt, že se každé centrum zaměřovalo na jinou cílovou skupinu nebo činnost. Možná obava z konkurence tedy nebyla na místě. Navíc se domníváme, že rivalita k tématu dobrovolnictví vůbec nepatří. Nikomu neprospěje a nic nevyřeší. Uchopení problému komplexně je jediný způsob, jak skutečně věci posouvat kupředu.

Prvotním cílem spolupráce byla hlavně výměna zkušeností, rad a vzájemná podpora.

Jako další příležitosti vzájemné spolupráce vnímáme:

- *6 přehledné informování veřejnosti - lidé si prostřednictvím médií i propagačních materiálů jsou schopni utvořit přesný obraz o dostupných dobrovolnických aktivitách a o možnostech zapojení
- *7 přehlednost a jasné informace pro municipality
- *8 efektivnější rozvoj dobrovolnictví v Českých Budějovicích

Jednou z prvních akcí, kterou jsme společně zrealizovali bylo jednání se sociální komisí Magistrátu města České Budějovice. Protože všechna centra působí na území Českých Budějovic považovali jsme za důležité, aby představitelé města byli informováni o našich činnostech a jejich výsledcích. Byla zde představena nejen jednotlivá dobrovolnická centra, ale také prezentována statistická data (počty dobrovolníků, počty odpracovaných hodin) jako důkaz nezastupitelné role dobrovolníků ve zdravotně sociální sféře v Českých Budějovicích.

Rok 2011!

Evropský rok dobrovolných činností na podporu aktivního občanství se stal impulsem pro další společnou činnost. Když jsme uvažovali, co bychom v rámci letošního roku mohli společně zrealizovat, zjistili jsme, že nejprve potřebuje pro nové seskupení společný název. Po dlouhých debatách vyhrálo pojmenování, které charakterizuje náš záměr – zastupujeme **DOBROVOLNICTVÍ** jako celek, jsme tu **PRO** všechny, kteří mají o dobrovolnictví zájem a naším působištěm jsou **ČESKÉ BUDĚJOVICE**. Poté vznikl společný leták, díky němuž můžeme společně propagovat dobrovolnictví i jednotlivá centra.

Dále se nám podařilo uspořádat velkou kulturně zábavnou akci. Prezentovala se zde všechna dobrovolnická centra a vystoupila řada mladých umělců. Hostem programu byl herec Jihočeského divadla Martin Hruška. Mediálním partnerem byl Český rozhlas a Radio Kiss.

Hlavním cílem této akce bylo zvýšit informovanost široké veřejnosti o dobrovolnictví v Českých Budějovicích. Místo konání akce bylo zvoleno záměrně v Dopravně obchodním centru Mercury v Českých Budějovicích, kde se celodenně pohybuje velké množství lidí. Celou akci moderovala herečka Petra Špalková, která se navíc stala patronkou Dobrovolnictví pro České Budějovice a naše spolupráce bude pokračovat.

Další podobnou akci chceme v tomto roce ještě zopakovat v podzimním termínu.

A co dál?

Po roční zkušenosti, kterou jsme s Dobrovolnictvím pro České Budějovice získali, chceme rozhodně v našich aktivitách pokračovat a dále rozvíjet vzájemnou spolupráci.

Uvědomujeme si, že proto, abychom mohli dále získávat, podporovat a motivovat další dobrovolníky, potřebujeme také podporu našeho města. Chceme navázat na schůzku na Magistrátu a dále rozvíjet dialog o rozvoji a podpoře dobrovolnictví.

Závěrem bych ráda citovala kolegyni Jitku Chánovou z DC ADRA, která k Dobrovolnictví pro České Budějovice řekla: „Společný hlas je silnější a má větší dosah“.

Kontakt:

Mgr. Šárka Koubová

Katedra sociální práce ZSF JU, skoubova@zsf.jcu.cz

Použité zdroje

Eisertová, J., Bursová, Z., Chlopčíková, M., Kadlecová, E. *Centrum Zoorehabilitací*. In Drábová, M., Eisertová J., Prokešová, R. (eds.). Ústav sociální práce. České Budějovice: ZSF JU, 2010. ISBN 978-80-7394-203-8

Motlová, L. *Univerzitní centrum pro seniory PATUP*. In Drábová, M., Eisertová J., Prokešová, R. (eds.). Ústav sociální práce. České Budějovice: ZSF JU, 2010. ISBN 978-80-7394-203-8

Záleská, V., Macháčková, J. *Dobrovolnický program v Nemocnici České Budějovice, a.s.* In Drábová, M., Eisertová J., Prokešová, R. (eds.). Ústav sociální práce. České Budějovice: ZSF JU, 2010. ISBN 978-80-7394-203-8

DobroPoint – Brno/Jihomoravský kraj/ČR/Svět
Bc. Kateřina Petrášová
Labyrint – Středisko dramatické výchovy,
pobočka Lužánky - Středisko volného času Brno

Přednášející se ve svém vystoupení zamýšlela nad možnostmi podpory a rozvoje dobrovolnictví v Brně a Jihomoravském kraji.

Text nebyl do publikace dodán.

Barevný podzim života

Ing Ludmila Grecmanová,

Oblastní dobrovolná charita Těšetice u Olomouce

Projekt: Barevný podzim života

/přspěvek dobrovolné Oblastní charity Těšetice u Olomouce/

Život komunity je určován obecně vnějšími a vnitřními činiteli. Mezi vnitřní charakteristiky patří vztahové otázky na úrovni rodiny, školy, pracoviště, obce, farnosti apod. Mezi vnější vlivy patří životní projevy determinované a formované obecnými zvyky, tradicemi a kulturou daného místa nebo regionu.

Nedílnou součástí života křesťanské komunity jsou hodnoty založené na hlásání evangelní zvěsti Nového zákona a bliženecké lásky jednoho jedince k druhému, což můžeme dobře vidět na názorném příkladu z podobenství „O milosrdném Samaritánovi“.

To nás přivádí k rozhodnutí víru aplikovat do praktického života při zachování principu subsidiarity a solidarity. Kdybychom se domnívali, že náboženská zkušenost s evangelním poselstvím lásky k bližnímu patří čistě do soukromé sféry, jsme na omylu.

Stojí za to uvést alespoň dva příklady: papež Jan Pavel II. mluví o „civilizaci lásky“, jež je jedinou silou, která rozvíjí duchovní schopnosti člověka, vede k dokonalosti a změně světa a celé společnosti k dobrému. Matka Tereza, nositelka Nobelovy ceny řekla: „Křesťanská láska je nejlepším lékem proti lidské pýše a sobectví světa“.

V našem případě to tedy bylo křesťanské prostředí, kde se zrodila idea a následně se formovala i iniciativa skupinky lidí, kteří chtěli praktikovat víru a bliženeckou lásku jednoho jedince k druhému. S pomocí administrativního správce farnosti v Těšeticích u Olomouce tak tito, stejně smýšlející a ochotní lidé s cílem dobrovolně, dle možností pomáhat potřebným nebo opuštěným lidem, požádali Arcidiecézní charitu Olomouc o ustavení Oblastní dobrovolné charity v Těšeticích u Olomouce s působností pro farnosti Drahanovice, Slatinice a Těšetice u Olomouce. Dobrovolná Oblastní charita v Těšeticích (dále OCHAT) jako dobrovolné společenství věřících, jež je součástí Arcidiecézní charity Olomouc (dále ACHO) a řídí se jejími stanovami byla ustavena k 1. 4. 2005. K práci v OCHAT se přihlásilo osmnáct osob. Tento počet se v čase rozšiřuje o další spolupracovníky a sympatizanty, kteří pomáhají naší charitě v různých aktivitách, podporují ji materiálně i duchovně. Dosa-
vadní činnost OCHAT je velmi bohatá a rozmanitá.

Protože se ucházíme o veřejnou podporu, chceme Vás informovat o tom, co se nám za relativně krátkou dobu podařilo díky aktivitě dobrovolníků a sympatizantů již ku prospěchu druhých vykonat a také představit aktivity, které si myslíme, že je smysluplné je podpořit v rámci prostředků z projektu ERD. Aktivity představujeme tak, jak postupně vznikaly, následně se rozvíjely a stále jsou živé.

Tříkrálová sbírka patří ke každoročním aktivitám. Do nich, společně s členy OCHAT, se zapojuje dalších 50 dobrovolníků a to jako vedoucí skupinek koledníků nebo ženy pomáhají šít zdarma a často z vlastního nebo darovaného materiálu nové kostýmy pro koledníky. Také opravují, perou stávající ošacení koledníků. Tito dobrovolníci nám rovněž pomáhají vytipovávat jedince, kteří potřebují akutně materiální nebo finanční výpomoc a lze ji dle pravidel financovat z výnosů Tříkrálové sbírky. Za dobu existence naší charity tak byla poskytnuta pomoc devíti rodinám z našich farností.

Návštěvy seniorů, osamělých a nemohoucích osob jsou dalším dobrým a milým počinem. Členové OCHAT a naši sympatizanti pravidelně navštěvují seniory, buď v jejich domácnostech anebo za nimi docházejí či dojíždějí do Domova důchodců v Náměšti na Hané nebo Domu pokojného stáří (DPS) v Bohuslavicích. Takové přátelské návštěvy jsou seniory velmi vítány, jsou pro ně silným zážitkem a povzbuzením. Konverzuje se s nimi živě o tématech, která je zajímají, chodí či jezdí se s nimi na pro - cházky do přírody. V případě potřeby se jim i vypomáhá ve vyřizování nebo zprostředkování osob -ních potřeb a záležitostí. Odchod seniorů z vlastního domova do nového prostředí je zpravidla velmi traumatizuje. Proto často „volají“ po zřízení DPS nebo penzionů v obci, kde prožili převážnou část svého života a kam za nimi mohou snáze a častěji docházet rodinní příslušníci, přátelé, známí. Toto obecně známé zjištění iniciovalo členy OCHAT k zorganizování a provedení průzkumu poptávky po zřízení DPS. Ten byl dobrovolníky proveden ve všech domácnostech vyjmenovaných obcí v dané lokalitě. Celkem 80 % dotazovaných subjektů se vyjádřilo kladně ve prospěch vybudování takového zařízení. Výsledky provedeného průzkumu byly předány jak vedení obcí, tak i ACHO. Na stavbu DPS zatím nedošlo, ale z prostředků EU a ACHO bylo na faře v Těšeticích v roce 2010 otevřeno pracoviště stálé venkovské pečovatelské služby, provozované Charitou Olomouc.

Sbírka šatstva je taktéž tradiční činností, kterou dvakrát ročně organizuje naše charita ve spolupráci s obecními úřady. Darované šatstvo a ostatní textilie se třídí a rozděluje jak pro potřeby Diakonie Broumov, tak charitního šatníku pro lidi bez domova v Olomouci. K této iniciativě se nově váže i sbírka **vlny a příze**, organizována mezi občany. Z takto získaných materiálů pletou seniorky čepice, šály, rukavice, ponožky, tedy věci potřebné v zimě pro lidi bez domova. Naše pomocnice pak hřeje u srdce vědomí, že jejich práce je užitečná a lidem bez domova jsou darované věci bezesporu k užítku a možná někomu i k radosti, že na ně někdo myslí.

Humanitární aktivity jsou rovněž oblastí, kde se naše OCHAT angažuje. Jednak se zapojujeme aktivně do projektů, zajišťovaných ACHO, ale máme také vlastní program. Mezi arcidiecézní aktivity v této oblasti patří např. projekty, realizované na podporu opuštěných dětí, sirotek, a tzv. „dětí ulice“ na Ukrajině, jmenovitě jsou to sociálně pastorační centrum Lopatyn, Ternopyl nebo dětský domov Bortniky. Od roku 2008 OCHAT finančně přispívá na nákup vánočních dárků pro konkrétní dětské jedince. Takto jsme v uvedených letech vlastními silami a prostředky přispěli na nákup adresných dárků v ceně 1.000,- Kč na osobu pro 7 až 10 dětí.

Naše členky a příznivkyňe celoročně pletou zdarma z nakoupené příze obvazy pro leprosária v misijských stanicích v Indii a Africe. Zhotovené obvazy se distribuují do misí přes ACHO. Ve vlastní režii si OCHAT organizuje sbírky trvanlivých potravin hygienických potřeb i školních pomůcek, z nichž se potom balí 10 -ti kilogramové balíky a poštou se tyto

balíčky humanitární pomoci posílají do vybraných misijních stanic v Africe a v Indii, aby bylo pomoheno alespoň maličko těm nejchudším z chudých. Ochat je zapojena i do projektu Adoptce na dálku. Naše charita si adoptovala indickou dívku Miu a již pátým rokem ji finančně podporujeme. Mezi dobrovolníky máme další čtyři adoptované děti na dálku. Všem je ročně poslán finanční příspěvek na školné, ošatné a na očkování. Se všemi adoptovanými dětmi jsme v písemném kontaktu.

Benefiční prodej rukodělných produktů je organizován dvakrát ročně a to v postní době před velikonoce a v adventním čase před vánocemi. Předmětem nabídky jsou různé rukodělné výrobky, zhotovené zručnými členkami a příznivkyněmi OCHAT, ale i dětmi z mateřských škol nebo žáky ZŠ sv. Voršily v Olomouci a ve Slatinicích. Tržby z benefičního prodeje a z finančních darů byly doposud našimi hlavními zdroji financování výše popsaných aktivit.

Organizování společenských akcí nejen pro osamělé seniory a seniorky patří také mezi každoročně realizované činnosti OCHAT a to od jejího založení. Pravidelně, dvakrát do roka se organizuje ve společenských prostorách na faře v Těšeticích tzv. předhodové setkání v červnu a mikulášské posezení v prosinci pro osamělé občany z farností Drahanovice, Slatinice a Těšetice u Olomouce. Setkání má svůj pevný rámec. Začíná vždy svátečním promluvou duchovního správce farností, pokračuje společným obědem, následným kulturním programem a rozloučením. Pohoštění připravují a hosty obsluhují členky OCHAT. Kulturní program je sestaven z hudebních, pěveckých i scénických vystoupení dětí ze škol, scholy, skautů. Hosté mají i svůj čas pro vzájemnou komunikaci, která je jim také vzácná. Individuální dopravu pozvaných osob zpravidla zajišťují rodinní příslušníci nebo také členové OCHAT. Pro seniory je také každoročně organizován jeden jednodenní autokarový výlet s asistencí za poznáním něčeho nového, zajímavého. Namátkou připomínáme výlet do Neratova v Orlických horách, pravoslavného monastýru ve Vilémově u Litovle, katedrály sv. Václava a Arcidiecézního muzea v Olomouci, exkurzi do zrekonstruovaného Klášterního Hradiska Premonstrátů v Olomouci nebo vloni skutečného výletu do Čech pod Kosářem s návštěvou tamního Domu pokojného stáří, zámku, zámeckého parku, nedávno otevřeného Muzea kočárů nebo zajímavého Hasičského muzea.

Také pro vlastní členy OCHAT organizuje pravidelně **cesty duchovní obnovy**, např. do Bílé Vody na česko – polských hranicích, hospice na sv. Kopečku u Olomouce, Žakovců pod Vysokými Tatrami. Také jsme absolvovali návštěvy profesionálních Charit v Holešově a ve Vyškově. Jsou to vždy cíleně vybraná místa, kde nacházíme podněty a příklady pro vlastní činnost. V loňském roce OCHAT poprvé dosáhla na finanční podporu, vyhlášenou Obcí Těšetice na podporu spolkového života v obci. Takto, účelově vázané prostředky jsme využili k zorganizování prezentační akce „Den s Charitou Těšetice“ a k zorganizování vzdělávací akce o zdravotní pomoci nejen seniorům, nazvané „Odpoledne v pohybu.“

„Barevný podzim života“, to je ústřední myšlenka a název naší prezentace, se kterou jsme se přihlásili na konferenci **„O dobrovolnictví – opoře občanské společnosti“** a kdy jsme se snažili v průřezu představit náš podíl a příklady užitečné a smysluplné praxe ve prospěch potřebných lidí, realizované na bázi křesťanského dobrovolnictví – charity, tedy „milosrdné lásky“. Jak je z prezentace zřejmé, potřebnými nejsou zdaleka staří lidé, ale i opuštěné ženy s dětmi, opuštěné děti, sirotci, osamělé osoby, nemocní nebo sociálně slabší rodiny a další. Děti a staří lidé jsou ale nezranitelnější- mi subjekty ve společnosti. Staří lidé se mnohdy cítí nebo i vlivem současného životního stylu jsou neopuštěnějšími

tvory. Proto naše aktivity a náš projekt směřujeme především na ně. Stáří je poslední etapa lidského života. Stáří jsme si v naší prezentaci dovolili srovnat s ročním obdobím a to s podzimem. A svou činností se snažíme, aby ten podzim života pro námi oslovované jednotlivce, skupiny byl příjemnější a barevný.

Na základě získaných zkušeností z dosavadní bezplatné dobrovolnické činnosti charakterizujeme naši potřebu:

- ve vytváření prostoru a programu pro různé druhy vzdělávání a předávání zkušeností mezi generacemi (např. organizování kurzů praktické rukodělné činnosti, počítačové gramotnosti, domácí péče o přestárlé, etické výchovy ad.)
- zprostředkování bezplatného poradenství zejména v otázkách sociálních a občanského práva
- pořízení technického zařízení pro prezentaci při pořádání besed, přednášek, propagace vlastní charitativní činnosti, tedy konkrétně přenosného počítače, diaprojektoru, promítacího plátna
- finanční příspěvek na nákup materiálu pro rukodělnou činnost seniorů
- příspěvek na dopravu při organizování výletu pro seniory.

Závěrem příspěvku nám dovolu, bychom vyslovili poděkování za možnost prezentace naší dobrovolnické činnosti ve prospěch potřebným v rámci pořádané mezinárodní konference v Kroměříži. Vyslovujeme naději, že náš příspěvek splňoval předepsané formální i obsahové náležitosti. V rámci našich možností jsme se o to upřímně snažili.

Děkujeme za pozornost.

Za dobrovolnou Oblastní charitu v Těšeticích u Olomouce:

P. Antonín Ptáček

Magda Byrtusová, předsedkyně

Ludmila Grecmanová, jednatelka

Helena Mikmeková, pokladní

Dobrovolnictví pro všechny! Krátkodobý dobrovolnický program v Domově Sue Ryder

Mgr. Renata Kolářová, Domov Sue Ryder, o.p.s. Praha

Dobrovolnictví pro všechny!

Krátkodobý dobrovolnický program v Domově Sue Ryder

Sféra managementu dobrovolnictví nám hezky rozkvétá. S radostí sledujeme, jak se tato oblast profesionalizuje, systém práce s dobrovolníky je ve většině organizací stále propracovanější, komplexnější a efektivnější. Ano, je to tak. Zlepšuje se především spolupráce s dobrovolníky vytrvalými, tedy zapojenými do dlouhodobých programů. Tito lidé prochází všemi těmi výcviky, průběžnými školeními, supervizemi, intervizemi, evaluacemi, ... a bůhví čím vším ještě. Přijde-li však někdo s nabídkou typu „příští týden mám celkem volno, nechcete s něčím pomoci?“, mnohý koordinátor dobrovolníků znejistí, protože tato událost do jeho sofistikovaného systému jaksi nezapadá. Několikrát jsem se setkala i s názorem, že např. firemní dobrovolnictví – tedy nárazové akce nejtěžšího kalibru – je záležitostí natolik komplikovanou a nevypočitatelnou, že je snad lepší to vůbec nedělat. Ale je to skutečně tak? Opravdu jsou ti krátkodobí dobrovolníci tak nepoužitelní? A nebo to s nimi prostě jen neumíme?!

Kdo jsme...

Domov Sue Ryder je obecně prospěšná společnost, poskytující péči seniorům, kteří jsou v důsledku nemoci nebo vysokého věku odkázáni na pomoc druhých.

Spolupráce s dobrovolníky...

S dobrovolníky spolupracujeme již 17 let. Naši dobrovolníci působí v dlouhodobém i v krátkodobém režimu. Dlouhodobý dobrovolnický program představuje důkladně propracovaný systém, v rámci kterého dobrovolníci dochází pravidelně a dlouhodobě. Tito dobrovolníci pomáhají především v přímé péči o klienty Domova, na informační recepci, v dobročinných obchodech, v administrativě a při dalších pravidelných aktivitách. Spolupracujeme také s dobrovolníky na nárazových akcích, tj. organizovaných jednorázově či s malou frekvencí (1x měsíčně či méně). Současný způsob organizace tohoto dobrovolnického režimu je funkční, v práci s krátkodobými dobrovolníky však vnímáme jisté rezervy. Proto jsme se rozhodli zapojit se do projektu „Dobrovolnictví pro všechny“, v rámci kterého bychom chtěli náš stávající krátkodobý dobrovolnický program rozvinout a zefektivnit.

Stanovili jsme si tyto cíle...

- Vytvořit komplexní a efektivní program spolupráce s dobrovolníky v krátkodobém režimu.
- Získat stabilní zázemí pro realizaci nárazových aktivit Domova Sue Ryder v přímé i nepřímé podpoře klientů-seniorů.

- Zpřístupnit dobrovolnickou činnost širší veřejnosti, tedy i lidem, kteří se nemohou věnovat dobrovolnictví pravidelně a intenzivně.
- Nabídnout možnost dobrovolníkům dlouhodobého programu zapojit se i na nárazových akcích a získat tak bohatší dobrovolnické zkušenosti.
- Podpořit myšlenku sociální odpovědnosti firem.
- Navázat intenzivnější spolupráci s komerčním sektorem.

Jak to chceme udělat aneb dílčí kroky...

- Podrobný průzkum aktuálního stavu a navržení změn v organizaci dobrovolnictví v krátkodobém režimu v DSR.
- Proškolení klíčových zaměstnanců Domova Sue Ryder pro práci s dobrovolníky v novém systému.
- Propagace projektu „Dobrovolnictví pro všechny!“ – inzerce, úprava webových stránek, informace ve Zpravodaji Domova a dalších médiích.
- Realizace projektu na pilotních aktivitách.
- Zhodnocení úspěšnosti projektu a následné úpravy systému.

Proč to děláme...

Díky projektu se nám podaří kvalitněji zrealizovat akce pro klienty (výlety, geriolympiáda, vánoční zpívání), benefiční akce, firemní dobrovolnické dny či akce směřující k podpoře našich dobročinných obchodů (výroba bižuterie, bazary oblečení, charitativní aukce uměleckých děl aj.).

Držte nám palce!

A nebo ještě lépe – přijďte nám pomoci, třeba jen krátce!

Mgr. Renata Kolářová
Koordínátora dobrovolníků Domova Sue Ryder

Dobrovolnictví spojuje

Mgr. Klára Maliňáková, Hana Hudcová,

Saleziánské středisko mládeže

– Dům dětí a mládeže Brno-Žabovřesky

Dobrovolnictví spojuje

Jak už název projektu napovídá, jeho cílem je spojovat a propojovat. V tomto případě Salesiánské středisko mládeže v Brně-Žabovřeskách se zaměstnanci některé z větších firem, které dobrovolnictví podporují jakožto formu team-buildingu (zájem projevuje např. firma IBM).

Saleziánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže Brno-Žabovřesky je jedním z mnoha salesiánských středisek, která můžeme najít v České republice, ale i na celém světě. Je zaměřeno především na děti školního věku a dospívající, pro které vytváří prostor pro smysluplné trávení volného času i rozvoj přátelských vztahů. Svou činností se snaží předcházet kriminalitě i dalším nežádoucím společenským jevům a vychovávat mladé k základním lidským hodnotám. Toto vše by však bylo těžko realizovatelné bez pomoci dobrovolníků (v současnosti asi 60).

Projekt vytváří příležitost k vzájemnému setkání a spolupráci, nejen mezi zaměstnanci firmy navzájem, ale i mezi nimi a dobrovolníky střediska. Díky společné práci (pomoc s obnovou a úpravou areálu střediska) i navazujícím společným obědům budou mít zaměstnanci firmy možnost „nahlédnout pod pokličku“ dění ve středisku i dobrovolné činnosti obecně. Zároveň se mohou sami zapojit do činnosti, jejíž odměnou je dobrý pocit z vykonané práce a konkrétní viditelné pomoci (zájemci z řad zaměstnanců firmy budou dále přizváni i k navazujícím aktivitám v nově upraveného areálu).

Rozvoj komunitního dobrovolnictví v Soběslavi

Renata Gargulová, Rolnička, o.s. Soběslav

POSLÁNÍ

Jsme různí, ale patříme k sobě, každý člověk je jedinečný a zasluhuje respekt.

Rolnička je nestátní nezisková organizace, kterou zřizuje Českobratrská církev evangelická a sídlí v jihočeském městě Soběslav. Nabízí služby dětem a dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením. Provoz zahájila roku 1994 jako denní centrum pro 12 dětí s postižením ze Soběslavi. Dnes Rolničku navštěvuje více než 60 dětí a dospělých s postižením z Táborska.

K hlavním činnostem patří provoz centra denních služeb pro děti a dospělé, osobní asistence, provoz chráněného bydlení a chráněné dílny, Čajovny – kavárny. Významnou součástí celého střediska je i dobrovolnické centrum, které dětem a dospělým lidem s postižením nabízí smysluplné trávení volného času prostřednictvím dobrovolníků z řad studentů.

Vedle toho Rolnička nabízí doplňkové služby (každodenní dopravu klientů, rehabilitaci, arteterapii, logopedii, rekondiční pobyty apod.). Středisko úzce spolupracuje s Mateřskou školou, základní školou speciální a praktickou školou Diakonie ČCE Rolnička Soběslav.

Dobrovolnictví se v Rolničce věnujeme již od jejího založení. Postupem času se nám podařilo jej zprofesionalizovat a v současné době máme přibližně 350 dobrovolníků, kteří alespoň jedenkrát ročně pro Rolničku pracují. Spolupracujeme převážně se studenty středních škol. Dlouhou dobu se nám nedařilo proniknout ke starší generaci spoluobčanů. Díky nabídce vedoucí soběslavské knihovny se podařilo oslovit i další věkovou skupinu lidí (senioři a nezaměstnaní lidé). Tím začal fungovat klub dobrovolníků v knihovně, který je otevřen všem lidem různého věku, kteří chtějí poznat a zkusit něco nového. Tento klub vznikl začátkem listopadu 2010 a nikdo nepředpokládal jak ovlivní vývoj dobrovolnictví v Soběslavi. Na prvních schůzkách se scházelo kolem osmi a v současné době je počet kolem dvaceti dobrovolníků.

Klubu zajišťují čtyři organizace: Městská knihovna v Soběslavi, Diakonie ČCE – středisko Rolnička, o.s. IMY a o.s. Nedoklubko. Program těchto setkání je například vyrábění speciálních pomůcek pro děti s postižením, dárky pro maminky, kterým se narodí nedonošené miminko a příprava na benefiční akce neziskových organizací (balení, kompletování, příprava obálek, občerstvení...). Díky zahájení činnosti tohoto klubu máme větší počet starších dobrovolníků, kteří se nám hlásí do ostatních dobrovolnických projektů, které Rolnička organizuje.

Cíle projektu:

Zlepšení kvality života seniorů a nezaměstnaných žijících v okrese Tábor a jejich větší zapojení do společnosti a seznámení s dobrovolnictvím.

- a) nabídnout seniorům a nezaměstnaným způsob seberealizace a možnost být užitečný
- b) podpořit děti a dospělé se zdravotním a mentálním postižením a jejich rodiny
- c) informovat širší veřejnost o dobrovolnictví a poděkovat dobrovolníkům, kteří se do klubu zapojili
- d) pomoc neziskovým organizacím ze Soběslavi poskytující sociální služby

Plánované aktivity:

- 1) Pravidelná setkávání klubu dobrovolníků v knihovně 1x týdně.
- 2) Kontakt s rodinami, které mají dítě s postižením nebo nedonošené miminko, kterým koordinátorky rané péče z o.s., „I MY“ a Nedoklubka o.s. vyrobené pomůcky a dárky věnují.
- 3) Zakoupení dataprojektoru.
Pořádání promítání se vzdělávacím programem na témata, které si dobrovolníci sami vyberou. Smyslem této aktivity je umožnit seniorům a nezaměstnaným, aby si v budoucnu i bez naší organizace připravili program a scházeli se v prostorách knihovny i mimo kluby.
- 4) Pořádání besed na různá témata pro klub dobrovolníků a veřejnost.
Akce jsou určeny jako poděkování dobrovolníkům za jejich práci a veřejnost chceme informovat o možnostech zapojení.
- 5) Vydání informačního letáku o dobrovolnictví v Soběslavi. V tomto materiálu budeme informovat o činnosti klubu (jak vznikal, koho konkrétně podpořil, jaký měl pro zúčastněné význam a jak ovlivnil vývoj dobrovolnictví v našem městě). Leták bude k dispozici v dalších knihovnách v okolí (Tábor, Veselí n/L, Planá n/L, Sezimovo Ústí.), informačních centrech na Tábořsku a na ÚP v Táboře a jeho dalších pobočkách.

Diakonie ČCE – středisko Rolníčka, Mrázkova 700/III, Soběslav
www.rolnicka.cz

Dobrovolnictví pro malé a velké aneb dobrovolníci pro děti, mládež a seniory Ing. Lenka Mikolášková, Dobrovolnické centrum Pardubice, o.s.

Dobrovolnické centrum Pardubice, o. s. existuje od podzimu minulého roku. Navazuje svou činností na aktivity organizační jednotky Dobrovolnického centra, SKP-CENTRUM, o. p. s., jehož je nástupnickou organizací. Na podzim 2010 došlo k osamostatnění a nyní dobrovolnické centrum působí jako samostatný právní subjekt.

Posláním dobrovolnického centra je doplnit profesionální péči sociálních, zdravotně zaměřených organizací, organizací pracujících s dětmi a mládeží a organizací podporujících integraci cizinců o činnost dobrovolníků a tím umožnit rozšíření a zkvalitnění služeb, které tyto organizace poskytují.

Činnost dobrovolníků jde napříč celým spektrem přijímajících organizací, které jsou v oblasti pomáhajících profesí, obvykle v neziskovém sektoru. Jedná se o následující organizace:

- Domov pro seniory U Kostelíčku
- Domov pro seniory na Dubině
- Domov pod Kuňkou Ráby
- Apolenka-hiporehabilitace
- SKP-CENTRUM, o. p. s. Domov Simeon
- Pardubická krajská nemocnice
- SKP-CENTRUM, o. p. s. - Městský azylový dům pro děti a mládež, NZDM, Přechodné zaměstnání, Dům na půli cesty
- Magistrát města Pardubic, oddělení Ospodu a úsek sociální prevence
- Centrum pro integraci cizinců v Pardubickém kraji

Cíle aktivity

- propagace dobrovolnických iniciativ s cílem zvýšit obecné povědomí o důležitosti dobrovolnictví,
- v řadách široké veřejnosti (zaměstnaní, nezaměstnaní, osobnosti krajských úřadů)
- u studentů
- tvorba propagačních, grafických a tištěných materiálů, které také přispějí ke zvýšení povědomí
- dobrovolnictví mezi občanskou veřejností,
- rozvoj a podpora dobrovolnických aktivit u ohrožených dětí a mládeže, seniorů, osob se zdravotním
- postižením, pacientů v nemocnici a při podpoře integrace cizinců

Obsah aktivity

- tvorba propagačních tištěných materiálů
 - *9 pro nábor nových dobrovolníků
 - *10 informační letáky, brožury o dobrovolnictví, příp. další propagační materiály
- tvorba webových stránek
- kulatý stůl na téma dobrovolnictví s veřejností a osobnostmi politického spektra
- osvětová činnost – besedy a semináře ve školách, články v tiskových médiích
- spolupráce s Koalicí neziskových organizací v Pardubickém kraji a dalšími lokálními organizacemi
- výstava o činnosti dobrovolníků
- koordinační činnost dobrovolnických aktivit v přijímajících organizacích
- vzdělávání dobrovolníků a zaměstnanců dobrovolnického centra

Předpokládaný počet dobrovolníků: 60

Místo a délka projektu: Pardubický kraj, zejména Pardubice, 1. 6. 2011 – 28. 12. 2012

U výše uvedených aktivit předpokládáme zvýšení povědomí o dobrovolnictví mezi širokou veřejností a zvláště mezi studenty. Vzhledem k plánovaným besedám a výstavě bychom rádi poskytli informace všem, kteří o dobrovolnictví vědí a chtěli by se sami stát dobrovolníky a tak jim pomohli svou touhu konkrétně realizovat a dále poskytnout informace lidem, pro které bude pojem dobrovolnictví něco nového.

Cílem osvětových činností je zviditelnit dobrovolnictví, vysvětlit, co to znamená (pozitivní vymezení), co naopak dobrovolnictvím není (negativní vymezení), jak se člověk může stát dobrovolníkem, na koho se kontaktovat, z jakých oblastí si může vybrat apod.

Dobrovolnické centrum Pardubice, o. s. existuje od podzimu minulého roku. Navazuje svou činností na aktivity organizační jednotky Dobrovolnického centra, SKP-CENTRUM, o. p. s., jehož je nástupnickou organizací. Na podzim 2010 došlo k osamostatnění a nyní dobrovolnické centrum působí jako samostatný právní subjekt.

Posláním dobrovolnického centra je doplnit profesionální péči sociálních, zdravotně zaměřených organizací, organizací pracujících s dětmi a mládeží a organizací podporujících integraci cizinců o činnost dobrovolníků a tím umožnit rozšíření a zkvalitnění služeb, které tyto organizace poskytují.

Činnost dobrovolníků jde napříč celým spektrem přijímajících organizací, které jsou v oblasti pomáhajících profesí, obvykle v neziskovém sektoru. Jedná se o následující organizace:

- Domov pro seniory U Kostelíčku
- Domov pro seniory na Dubině
- Domov pod Kuňkou Ráby
- Apolenka-hiporehabilitace
- SKP-CENTRUM, o. p. s. Domov Simeon
- Pardubická krajská nemocnice
- SKP-CENTRUM, o. p. s. - Městský azylový dům pro děti a mládež, NZDM, Přechodné zaměstnání, Dům na půli cesty
- Magistrát města Pardubic, oddělení Ospodu a úsek sociální prevence
- Centrum pro integraci cizinců v Pardubickém kraji

Cíle aktivity

- propagace dobrovolnických iniciativ s cílem zvýšit obecné povědomí o důležitosti dobrovolnictví,
- v řadách široké veřejnosti (zaměstnaní, nezaměstnaní, osobnosti krajských úřadů)
- u studentů
- tvorba propagačních, grafických a tištěných materiálů, které také přispějí ke zvýšení povědomí
- dobrovolnictví mezi občanskou veřejností,
- rozvoj a podpora dobrovolnických aktivit u ohrožených dětí a mládeže, seniorů, osob se zdravotním
- postižením, pacientů v nemocnici a při podpoře integrace cizinců

Obsah aktivity

- tvorba propagačních tištěných materiálů
 - *11 pro náборы nových dobrovolníků
 - *12 informační letáky, brožury o dobrovolnictví, příp. další propagační materiály
- tvorba webových stránek
- kulatý stůl na téma dobrovolnictví s veřejností a osobnostmi politického spektra
- osvětová činnost – besedy a semináře ve školách, články v tiskových médiích
- spolupráce s Koalicí neziskových organizací v Pardubickém kraji a dalšími lokálními organizacemi
- výstava o činnosti dobrovolníků
- koordinační činnost dobrovolnických aktivit v přijímajících organizacích
- dobrovolníků a zaměstnanců dobrovolnického centra

Předpokládaný počet dobrovolníků: 60

Místo a délka projektu: Pardubický kraj, zejména Pardubice, 1. 6. 2011 – 28. 12. 2012

U výše uvedených aktivit předpokládáme zvýšení povědomí o dobrovolnictví mezi širokou veřejností a zvláště mezi studenty. Vzhledem k plánovaným besedám a výstavě bychom rádi poskytli informace všem, kteří o dobrovolnictví vědí a chtěli by se sami stát dobrovolníky a tak jim pomohli svou touhu konkrétně realizovat a dále poskytnout informace lidem, pro které bude pojem dobrovolnictví něco nového.

Cílem osvětových činností je zviditelnit dobrovolnictví, vysvětlit, co to znamená (pozitivní vymezení), co naopak dobrovolnictvím není (negativní vymezení), jak se člověk může stát dobrovolníkem, na koho se kontaktovat, z jakých oblastí si může vybrat apod.

KLUB UNESCO Kroměříž HESTIA – Národní dobrovolnické centrum

Klub UNESCO Kroměříž

Evropský rok dobrovolnictví 2011

HESTIA

PROGRAM KONFERENCE

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti Čeho jsme dosáhli, kam směřujeme...

Místo konání: **Balkonové sály Arcibiskupského zámku Kroměříž**

PONDĚLÍ 9. května 2011

10.00 – slavnostní zahájení konference

Moderuje: MUDr. Eva Nováková, Klub UNESCO Kroměříž

Uvítání a úvodní referáty:

Představitelé Města Kroměříže, Zlínského kraje a další významní hosté

10.45 – 12.30

Moderuje: PhDr. Olga Sozanská, HESTIA Praha

Výchova k dobrovolnictví

Mgr. Pavel Motyčka, Arcibiskupské gymnázium Kroměříž

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti

PhDr. Jiřina Šiklová, CSc., Praha

Dobrovolnictví jako nezbytná součást komunitního plánování

PhDr. Kateřina Kubalčíková, PhD., Fakulta sociálních studií MU v Brně,
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí – výzkumné centrum Brno

12.30 – 14.00 – Polední přestávka

PONDĚLÍ 9. května, 14.00 – 17.00

Moderuje: PhDr. Dagmar Cruzová, Spektrum Kroměříž

Vytváranie probodovolníckej kultúry občianskym vzdelávaním

Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Motivácia mládeže k dobrovolníctvu ako výskumný problém

Mgr. Lucia Gregová, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Knihovna v komunitě, dobrovolníci v knihovně

Mgr. Zuzana Ježková, Národní knihovna ČR Praha

Současné přístupy v mentoringovém typu dobrovolnictví v preventivních sociálních službách pro rodiny a děti – Srovnání praxe mentoringového programu Big Brothers Big Sisters/Pět P v Irsku a v České republice

Mgr. Tereza Brumovská, M.Sc., Národní írská univerzita, Galway, Irsko
Fakulta humanitních studií UK Praha

Dobrovolnictví jako důležitá součást výkonu sociální služby

Bc. Radek Kubíček, Maltézská pomoc Olomouc

Virtuální dobrovolnictví a dobročinnost

Mgr. Ing. Tomáš Hendrych,
Dobrovolnické centrum Krajské nemocnice Liberec

Dobrovolnictví v oblasti canisterapie – sdílení zkušeností...

Mgr. Jaroslava Eisertová, Ph.D., Mgr. Marie Chlopčíková,
Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík, o.s.
Ústav zdravotně sociální práce na ZSF JU České Budějovice

Příběhy dobrovolníků – příprava knižního vydání

Klára Vyskočilová, Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž

Diskuse k předneseným tématům

Doprovodný program 9. května, 17.00

Po skončení programu diskusní a společenský večer s občerstvením v Balkonových sálech a na nádvoří Arcibiskupského zámku.

ÚTERÝ 10. května, 9.00 – 12.30

Moderuje: PhDr. Jiří Tošner, HESTIA Praha

Dobrovolnictví pro všechny – představení projektu

PhDr. Jiří Tošner, HESTIA Praha

Prezentace dobrovolnických aktivit, které budou podpořeny z projektu.

Další dobrovolnické aktivity s mezinárodním prvkem, které budou podpořeny z projektu, budou představeny na konferenci 22. - 23. června v Praze zaměřené na přeshraniční mobilitu mladých dobrovolníků.

Diskuse k předneseným tématům

Doprovodný program 10. května, 14.00

Možnost návštěvy Dobrovolnického centra SPEKTRUM, nebo možnost prohlídky zámeckých sálů, včetně výstupu na věž.

V průběhu konference prezentace na panelech v předsálí konf. sálu

Motivácia mládeže k dobrovolníctvu v meste Prešov

Mgr. Michaela Lipčaková, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

Rolety o činnosti Lísy

Mgr. Iva Koutná, Michaela Hlinská

Líska, o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji Vsetín

Dobrovolnictví – spolupráce dětí, mládeže a seniorů,

včetně projekce dokumentu o dobrovolnictví v DS Jankov

Iveta Dittrichová, Domov seniorů Jankov

Dobrovolnictví jako důležitá součást výkonu sociální služby

Bc. Radek Kubíček, Maltézská pomoc Olomouc

Vztahová triáda: organizace – dobrovolník – klient v každodenní spolupráci v o.s. Lata

Bc. Igor Kupec, Lata – Programy pro ohroženou mládež Praha

Příběhy dobrovolníků – příprava knižního vydání

Klára Vyskočilová, Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž

Fotodokumentace z konference a doprovodných akcí

Prezence účastníků v předsálí konferenčního sálu

I. Hoffman, O. Sozanská v prostoru doprovodné výstavy o dobrovolnictví

Mezi vzácnými hosty společenského večera na zámku byl také Dr. Tošner

Společenský večer v příjemném prostředí zámku

PhDr. Jiřina Šiklová při zahájení konference

Společenský večer, PhDr. Olga Sozanská, Ivan Hoffman,
PhDr. Jiřina Šiklová a Hanačky

SEZNAM ÚČASTNÍKŮ KONFERENCE

číslo	Příjmení, jméno, titul	organizace
1.	Andrášková Jana	AG Kroměříž
2.	Antoš Jiří	Klub UNESCO
3.	Baláz Roman, Mgr.	Sociální práce
4.	Bartošíková Andrea	SZŠ Kroměříž
5.	Bímová Tereza, Mgr.	Cesta domů, Praha
6.	Blatná Pavla, Mgr.	ITYTAKY o.s., Příbram
7.	Blažková Zuzana, Ing.	OSVČ
8.	Bobková Ivana, Mgr.	Osobní asistence, Liberec
9.	Bodnarová Hana, Bc.	KU Olomouc
10.	Boková Gabriela, Bc.	Asociace NNO
11.	Bosáková Soňa	Knihovna Kroměřížska
12.	Božáková Helena	Klub Unesco Kroměříž
13.	Brož Michal, Mgr.	Hestia Praha
14.	Brumovská Tereza, Mgr., M.Sc.	UK Praha
15.	Burtysová Magda	Dobrovolná Charita Těšetice
16.	Butulová Alena, Mgr.	SVP Kroměříž
17.	Cintulová Lucia, Mgr.	Trnavská univerzita
18.	Cruzová Dagmar, PhDr.	Spektrum
19.	Černá Jaroslava	Senior servis Ostrava
20.	Černá Lenka, Mgr.	DC Ústí nad Labem
21.	Číhalová Jarmila, MUDr.	Klub Unesco Kroměříž
22.	Danihelková Ester, Ing.	CARITAS-VOŠ Olomouc
23.	Decker Anja M.A.	INEX, Praha
24.	Diatková Nataša, Mgr.	MV ČR Praha
25.	Dittrichová Iveta	DS Jankov
26.	Došková Martina, Ing.	Charita Valašské Meziříčí
27.	Drbohlavová Eleška, Dis.	Centrum paraple, Praha
28.	Duda Lukáš	COPT Kroměříž
29.	Dutkevičová Zdeňka	ÚP Kroměříž

30.	Dvořáková Jitka, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
31.	Eimová Jarmila, Mgr.	Spektrum
32.	Eisertová Jaroslava, Mgr., Ph.D.	Hafík o.s. České Budějovice
33.	Fiala Miroslav	o.s. Žebřík Ostrava
34.	Fojtů Sára	AG Kroměříž
35.	Foltýnová Marie, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
36.	Frkalová Helena	Zelené bydlení o.s., Zlín
37.	Frolichová Světlana	AG Kroměříž
38.	Frýdlová Hana, Ing.	MV ČR Praha
39.	Fuksa Bronislav, Ing.	ZK Zlín
40.	Gargulová Renata	Diakonie ČCE, Soběslav
41.	Gazda Richard	o.s. Žebřík Ostrava
42.	Gazda Richard	Žebříko.p.s.
43.	Grecmanová Ludmila, Ing.	Dobrovolná Charita Těšetice
44.	Gregorová Lucia, Mgr.	FF Prešovská univerzita
45.	Gregorová Marie	Sdílení o.s., Telč
46.	Hacková Andrea	DC Ústí nad Labem
47.	Hájková Lenka, Bc.	ADRA Frýdek-Místek
48.	Hajný Petr, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
49.	Hašplová Hana, Mgr.	Farní charita Tábor
50.	Havlíková Vlasta	Senior servis Ostrava
51.	Hebnarová Daniela, Mgr.	Město Kroměříž
52.	Hendrych Tomáš, Mgr., Ing.	Dobromysl Liberec
53.	Hespodárik Michal	COPT Kroměříž
54.	Hlinská Michaela	Líska O.s. Vsetín
55.	Hoffman Ivan	Český rozhlas
56.	Holář Václav, Ing.	Ratolest Brno
57.	Horáčková Anna, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
58.	Horáčková Lucie, Mgr.	KU Olomouc
59.	Hron Jaromír	Asociace NNO
60.	Hrůzová Renata	Klub Unesco Kroměříž
61.	Chánová Jitka	ADRA České Budějovice

62.	Chapman Dita	Learning Planet,Anglie
63.	Chlopčíková Marie, Mgr.	Hafík o.s. České Budějovice
64.	Chlupová Šárka, Bc.	Selesiánské středisko, České Budějovice
65.	Chmelíková Hana	FOKUS Vysočina,Hlinsko v Čechách
66.	Chocholová Kateřina, Mgr.	Amalthea,o.s.
67.	Chudobová Jaroslava, PhDr.	Klub Unesco Kroměříž, Pedagogickopsychologická poradna Kroměříž
68.	Chytilová Lenka,Bc.	Spektrum Kroměříž
69.	Jaklová Tereza,Dis.	FOKUS Vysočina, Havlíčkův Brod
70.	Jančíková Marcela	klub Unesco Kroměříž
71.	Jandová Michaela	Hestia Praha
72.	Janíková Eva, Mgr.	ADRA Ostrava
73.	Janíková Jitka, Mgr.	AKROPOLIS Uherské Hradiště
74.	Jaroš Aleš,Mgr.	Charita sv. Anežky, Otrokovice
75.	Ježková Zuzana, Mgr	Národní knihovna ČR
76.	Jiránková Hana, Bc.	COMPITUM, o.s., Jablonec nad Nisou
77.	Jozífková Naděžda	Centrum soc. služeb, Jablonec n.Nisou
78.	Karásek Miroslav	Kroměřížský zpravodaj
79.	Kašpárková Šárka,PhDr.	Klub Unesco Kroměříž, Knihovna Kroměřížska
80.	Kaucká Tereza	Cesta domů, Praha
81.	Kezniklová Jaroslava	CARITAS-VOŠ Olomouc
82.	Kindlová Dagmar	ZŠ Prostějov
83.	Knapová Kristýna, Dis.	Charita Kroměříž
84.	Kohoutková Alena, Bc.	Diecézní charita České Budějovice
85.	Kojecká Renata, Mgr., Bc.	DOZ Kvasice
86.	Kojecký Radovan, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
87.	Koláček Josef	ADRA Zlín
88.	Kolářová Renata,Mgr.	Domov Sue Ryder,o.p.s., Praha
89.	Komínková Klára, Mgr.	Domov Horizont
90.	Kopečná Karla	ZK Zlín
91.	Koubová Šárka, Mgr.	Jihočeská univerzita České Budějovice

92.	Koutná Iva, Mgr.	Líska O.s. Vsetín
93.	Koutová Radka, Mgr.	Hestia Praha
94.	Kratochvílová Jitka, Bc., Dis.	Maltézská pomoc Olomouc
95.	Krčma Martin, Ing.	Arcibiskupský zámek Kroměříž
96.	Krejčí Tomáš	Oblastní charita Brno
97.	Kubalčíková Kateřina, PhDr., PhD.	MU Brno
98.	Kubánik Antonín, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
99.	Kubíček Radek, Bc.	Maltézská pomoc Olomouc
100.	Kušková Hana, Mgr.	Hestia Praha
101.	Lipčáková Michaela, Mgr.	FF Prešovská univerzita
102.	Liška Václav	Památková Komise ČR
103.	Lohmann Jana	Freiwillige Organisation, NSR
104.	Lochman Ondřej, Mgr., Ph.D.	MŠMT, NIDM Praha
105.	Lukáš Antonín, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
106.	Lušovský Jan	Charita Valašské Meziříčí
107.	Mahdalová Ludmila, MUDr.	Klub Unesco Kroměříž
108.	Macháček Radovan	SZŠ Kroměříž
109.	Machová Jana, Bc.	KONEP, o.s. Pardubice
110.	Malá Barbora	SSM KM
111.	Malacková Jiřina	SPVUK Kroměříž
112.	Maliňáková Klára, Mgr.	Selesíánské středisko mládeže, Brno
113.	Mališková Milada, Ing.	Charita Olomouc
114.	Mančusková Petra, Mgr.	Hestia Praha
115.	Marková Alena	o.s. Šance pro Tebe, Chrudim
116.	Marková Vladimíra, Bc.	Sociální služby Kroměříž
117.	Matulayová Tatiana, Doc., PaedDr., PhD.	FF Prešovská univerzita
118.	Menčlová Eva, Ing.	SADBA o.s.
119.	Mikmeková Helena	Dobrovolná Charita Těšetice
120.	Mikolášková Lenka, Ing.	DC Pardubice
121.	Mikšík Jaroslav, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
122.	Mitřengová Monika	Slezská diakonie

123.	Motlová Lenka, Mgr.	JČU, České Budějovice
123.	Munclingerová Hana, Dis.	Elim Opava
124.	Motyčka Pavel, Mgr.	AG Kroměříž
125.	Najbrtová Helena, Ing.	Asociace NNO
126.	Němec Adam	AG Kroměříž
127.	Neugebauerová Hana, Mgr.	Elim Opava
128.	Nohejl Marek	COPT Kroměříž
129.	Nosálková Marie, PhDr.	Amélie o.s.
130.	Nováková Eva, MUDr.	Unesco KM
131.	Nováková Jana	Osobní asistence, Liberec
132.	Nováková Pavlína, Mgr.	ZK Zlín
133.	Ondrušková Dagmar, Mgr.	SZŠ Kroměříž
134.	Opatrná Eva, Mgr.	Diecézní charita České Budějovice
135.	Pálka Petr, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
134.	Pejlová Pavlína	ADRA Zlín
135.	Pelánová Ilona	Diakonie ČCE, Myslibořice
136.	Petrášová Kateřina, Bc.	Plán B, Brno
137.	Pilát Miroslav, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
138.	Pížová Milada	SVP Kroměříž
139.	Pláteníková Lenka, Mgr.	Na počátku o.s., Brno
140.	Požizek Jan	AG Kroměříž
141.	Pospíšilová Libuše, Mgr.	Klub Unesco Kroměříž
142.	Prášilová Hanka, Mgr.	VOŠ Kroměříž
143.	Procházková Markéta, Mgr.	Ratolest Brno
144.	Procházková Martina	o.s. Střed Třebíč
145.	Ptáček Antonín, Mgr.	Dobrovolná Charita Těšetice
146.	Puchar Antonín	Klub Unesco Kroměříž
147.	Redmerová Monika, Bc.	Hestia Praha
148.	Rerková Vendula	SZŠ Kroměříž
149.	Rotterová Stanislava	Gymnázium Prostějov
150.	Růžičková Hana	FHS UTB Zlín
151.	Sedláček Pavel	ČRo Brno

152.	Seibertová Helena	Klub Unesco Kroměříž
153.	Schovanec Miroslav, PhDr.	Centrum soc. služeb, Jablonec n. Nisou
154.	Skaličková Zdenka, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
155.	Smetánka Jiří	SZŠ Kroměříž
156.	Sniegoňová Ilona, Mgr.	Slezská diakonie
157.	Sozanská Olga, PhDr.	Hestia Praha
158.	Stoklasová Jaroslava, Bc., Dis.	UP Olomouc
159.	Strašáková Martina, Bc.	NIDM MŠMT Praha
160.	Szajda Katarzyna	UNESCO Polsko
161.	Šiklová Jiřina, PhDr.	Čestná členka Klubu UNESCO
162.	Šimová Naďa	ADRA Valašské Meziříčí
163.	Šílová Eva, PhDr.	ZŠ Sýpky
164.	Šmerdová Andrea	Adorea - DC Vsetín
165.	Šmoldová Věra, Bc.	UP Olomouc
166.	Šojdrová Michaela, Ing.	ČŠI-Praha
167.	Šotola Pavel, Ing.	Pardubický kraj
168.	ŠrajEROvá Daniela, Bc.	Naděje o.s.
169.	Štěpánková Veronika	FOKUS Vysočina, Havlíčkův Brod
170.	Štěpo Jiří, Mgr.	ITYTAKY o.s., Příbram
171.	Švaříčková Barbora	o.s. Střed Třebíč
172.	Tenglerová Petra, PhDr.	RC Heřmánek Olomouc
173.	Tichý Pavel Mgr.	Sal. Středisko Brno
174.	Tomečková Ivana, Bc.	Adorea - DC Vsetín
175.	Topočová Lenka, Mgr.	Maltéžská pomoc Olomouc
176.	Topolovský Marek, Mgr.	Soc. služby, Havlíčkův Brod
177.	Tošner Jiří, PhDr.	Hestia Praha
178.	Toth Ondřej	P-centrum
179.	Urban Michal, Mgr.	MŠMT Praha
180.	Valentová Jana	Charita Nový Hrozenkov
181.	Vališová Ludmila	Město Havlíčkův Brod
182.	Vaněk Petr, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
183.	Varhaník Jiří, Ing.	Klub Unesco Kroměříž

184.	Varhaníková Milada	Klub Unesco Kroměříž
185.	Veselská Blanka, Ing.	Diakonie ČCE, Myslibořice
186.	Vojtek Ivo, Mgr.	SSL Kroměříž
187.	Voznica Milan, Ing.	Klub Unesco Kroměříž
188.	Vrbová Daniela	Město Neratovice
189.	Vrtělová Eva, Mgr.	Rodinné centrum Kroměříž
190.	Vybíralová Helena	AG Kroměříž
191.	Vybíralová Jaroslava	Klub Unesco Kroměříž
192.	Vyskočilová Klára	Spektrum-dobrovolník
193.	Weniger-Noga Astride	Kanada
193.	Zapletalová Marta	Klub Unesco Kroměříž
194.	Žárský Dan, Ing.	Diakonie Vsetín

**The Volunteer seminar was organised by UNESCO Club Kromeriz
in cooperation with Hestia - National voluntary centre for the 11th time**

Cooperation on the Seminar

**Volunteer Centre Spektrum Kroměříž
Kroměříž municipality
NGOs - Zlin District Association
Employment Agency Kromeriz**

Patronage for the Seminar

**Mgr. Daniela Hebnarová, Kroměříž mayor
MVDr. Stanislav Mišák, Zlin District Governor
Mons. Jan Graubner, Metropolitan Moravian, Olomouc Archbishop
Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic
Václav Havel, the former president of the Czech Republic
Doc. JUDr. Petr Pithart, Vice-President of Senate**

The seminar was supported by

The seminar agenda

Voluntary – civil community pillar

What we have accomplished, where are we aiming....?

The representatives of voluntary organizations from the Czech Republic and foreign countries, mainly from Slovakia, met together at the occasion of 11th seminar in Kromeriz on 9-10 May 2011. They wanted to introduce real successful results of the voluntary organizations and to outline further progress possibilities in voluntary as a contribution to the public in the Czech Republic.

Council of Europe enounced the Year 2011 to be “European Year of Voluntary activities to support active citizenship“. This was a great chance to look back and to think what they could do next.

The background for the discussion during the seminar was created mainly by following subjects.

The seminar was focusing mainly on the following priorities in the voluntary field:

sharing the know-how and experience in putting voluntary activities into real life among the key partners survey and innovatory approach to voluntary not only in the Czech Republic but also in foreign countries (with the respect to the social and cultural similarity) motivation of volunteers, their organizations and motivation of villages to develop and to support voluntary activities civil voluntary presentation that could be a natural and creative way of social network development; the aim of this development should be a social integration support and a quality of life improvement due to civil, public and commercial sphere partnership locally and regionally.

The seminar focused mainly on this cooperation and partnership which is called communal voluntary. legislation evaluation including impulses for further development voluntary activities

The seminar was traditionally prepared by UNESCO Club Kromeriz with cooperation with Hestia- National voluntary centre, NNO- Zlin District Association, Spektrum Kromeriz- Voluntary Organization and Kromeriz Town.

The main aim of this seminar was to introduce diversity and versatile utility of voluntary activities; to share experience and also to evaluate legislation including impulses for further development voluntary activities.

Subjects from past seminars have confirmed how diverse is voluntary work.

First seminar was in 2001 with the subject – Voluntary and Donation; this year was announced to be The International Year of Voluntary

2002 Voluntary in Health and Social Institutions

2003 Voluntary in Emergency Situations (after floods)

2004 Voluntary, Education and Upbringing at Schools and Outside School

2005 Communal Partnership and Company Voluntary as a Part of Companies Social Liability

2006 Voluntary- The Protection from Social Exclusion, especially for Graduates, Women after Maternity Leave, People Close to Retirement Age, and Voluntary as an Active Way for Employment

2007 Voluntary with No Limits- Voluntary as Activities Crossing the Country Boundaries and also the Interpersonal Boundaries, the Race Prejudice and Religion (experience from organization: People in Need, ADRA, YMCA Charita....)

2008 10 Years of Voluntary Development- Civic Virtue Rehabilitation

2009 Elderly People as Volunteers- Elderly People Potential in Voluntary and also the occasion for Inter-Generational Fairness

2010 Voluntary in the Czech Society – Current Situation and Perspective

The representatives of non-profit organizations, national institutions, villages and districts were invited on this seminar together with people from voluntary field and prestigious professionals across the profession field, high school and university students and all who are interested in this issue.

Summary in English language:

Doctor Eva Novakova

The Chief of UNESCO Club Kromeriz

Volunteering – civil community pillar

What we have accomplished, where are we aiming....

Introduction word for participants and guests of the Seminar – Voluntary - civil community pillar, What we have accomplished, where are we aiming.... May 9-10/2011, Kromeriz

In the opening account Doctor Novakova reminded of 11 year old seminar tradition with the voluntary sunbjects which have taken place in Kromeriz. This year's seminar, which relates to European Year of Voluntary activities to support active citizeship, is probably the last one despite the fact that the Voluntary subjects have not been run out. Seminars conveners – UNESCO Club Kromeriz and Hestia Association believe that they have accomplished their aims from the year 2001 – to support and advertize Voluntary, to particularly show that Voluntary is civic virtue. All past seminars have contributed to exchange of the experience and to intoduction of Voluntary activity in the Czech Republic. She expressed many thanks to all who have been concerned in past and this year's seminar, to all tutors and donors and she wished all participants great experience and new findings from this year's seminar.

Mgr. Daniela Hebnarova, Kromeriz Mayor

The Kromeriz mayor greeted the seminar participants, she emphasised the importance of the voluntary work and she expressed many thanks to all who do not regret their time and with selfless help eliminate the barriers among people and nations.

Ing. Bronislav Fuksa, Committee Chairperson ZZK for NGOs (nongovernmental organizations)

He greeted the participants and apologized Governor of Zlín Region DVM. Stanislav Miák that the conferences held under the auspices and support it financially. Zlín Region Management greatly appreciates the work of volunteers, work to the non-profit organizations of the Zlín Region foothold. He also appreciated the international participation at the

conference to exchange experiences and strengthen the influence of volunteer work. In conclusion, he thanked for the invitation to the conference and wished the participants to use the impulses from that conference in their work.

Michal Urban, Youth department at the Ministry of Education, Youth and Sports European Year of Volunteering

In his statement Michal Urban has introduced specific actions which are taken by Ministry of Education, Youth and Sports or which are being prepared within the European Year of Volunteering 2011 in the Czech republic to fulfill 4 main goals that has been stated by European Year of volunteering. During preparations have been used the data from Volunteering Research which can prove that volunteering is a phenomenon which relates to hundred thousands of Czech people. 11 thematic groups have been created from relevant and available data which include all forms of volunteering. Mainly nonprofit nongovernmental organizations are concerned in volunteering activity, Ministry of Education, Youth and Sports coordinates this.

Other part of the statement is relating particularly to Ministry of Education, Youth and Sports actions in the volunteering field, Czech Republic engagement in international activities at European Commission, activity coordination for Ministry of Education, Youth and Sports and Ministry of the Interior and Ministry of Foreign Affairs. Legislative change in volunteering and necessary supposals for the quality improvement in volunteering work have also been mentioned.

Ivan Hoffman, Editor of Deník and permanent associate of Czech Radio

At the end of the first day of the conference editor Ivan Hoffman came to greet participants - in his brief speech he used this quote: Speech by Chris Hedges, submitted a month ago at Union Square in New York during a protest in front of a branch of Bank of America: „The president disappointed us. Congress disappointed us. The courts disappointed us. Print disappointed us. University disappointed us. The process of electoral democracy disappointed us. There are no more structures or institutions that would not be contaminated or broken by corporations. And that means it's up to us.“

Petr Pithart, Vice Chairman of the Senate, an honorary member of the UNESCO Club

He accepted the patronage over the conference, did not attend the meeting, participants were read his letter, which praised the willingness, courage and readiness to help people in need who can not do without the aid of others. He stressed the irreplaceable role of civil society, ie, spontaneously organizing people and their specific actions.

Mons. Jan Graubner, Metropolitan Moravian, Archbishop of Olomouc

He accepted the patronage over the conference, but because of busy working he couldn't attend it. Participants were read his letter, which expressed the idea that civil society is not only freedom but also responsibility and willingness not to think of ourselves, and wish for love of selfless service brings man satisfaction. He thanked to all who participate in volunteer work, motivate and educate another people to it, creating conditions for it and appreciation.

Mgr. Pavel Motyčka, Archbishop Gymnasium Kromeriz
Education on volunteering

In his paper he emphasized the need to focus teachers' education on volunteering - especially the young generation should begin in the family and should be supported by state institutions, especially schools. It is desirable to be mentioned in all school subjects, but the acquisition of skills to volunteer work should pupils acquire in a separate subject. He emphasizes the role of the teacher and his personal example. Positively evaluate an area of education for volunteering in an additional subject of Ethics, which was implemented in CR in 2009. It provides the basic content of ethics, factors related to a student and factors related to a teacher's behavior, ethics and goals of its concept. Experience shows that the ethical education leads to development of social and personal skills needed for volunteer work, and that the teaching of this subject can bring the desired effect in the volunteer work of students.

PhDr. Jiřina řiklová, CSc., Praha
Volunteering – support of civil society

In his paper he expressed the idea that volunteering is not only supportive, but the way the civil society is created. In volunteering people learn how to act, organize, formulate and promote their group interests. Volunteer activity in our country began to form already in 19th century - people began to volunteer to organize and create various associations involved for local purposes, to have outgrown national importance – e.g. supporting education in the Czech language, collection for building the National Theatre or National Museum. The volunteer work created the foundations of civil society, that's why state power, especially totalitarian regimes did not support it or directly prohibited and stopped volunteering. The author concludes the paper with reflection on the development of volunteerism in our country after 1989 and the relationship of politics and politicians to these activities.

PhDr. Kateřina Kubalčíková, PhD, Faculty of social studies Masaryk university
Brno, Research institute for labour and social affairs - research centre Brno
Volunteering es a necessary part of community plan
The text of the account was not obtained.

Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD,
Philosophical Faculty of Prešov University in Prešov
Creating a pro volunteering culture through civic education

The author reflects on the importance of civic education, which has a man to cultivate, to build its relationship to society, community, country ..., help to adapt to changes in social-economic conditions. It covers a wide range of social, social, legal and other disciplines. She highlights the important role of the state, regional and local autonomy and the private sector in civic education. In another part of the paper she gives specific examples of regional support to promote volunteering in the Prešov region, in which the Prešov volunteer center participates, thanks to the cooperation of the Philosophical Faculty of Prešov University with Slovak Academic Information Agency.

Mgr. Lucia Gregorová, Philosophical Faculty of Prešov University in Prešov
Motivation youth for volunteering as a experimental problem.

The text of the account was not obtained.

Mgr. Zuzana Ježková, National Library CR Prag
Library in community, volunteering in library

The lecturer introduced public libraries and events for public which are organised by these libraries in a cooperation with volunteers all over the year. The text of the account was not obtained.

Mgr. Tereza Brumovská M.Sc. National University of Ireland, Galway, The Faculty of humanity studies UK Praha

Current approaches in a supervising type of voluntary activity in precautionary social services for families and children- the experince comparison in the supervising plan Big Brothers Big Sisters/ Five P in Ireland and CR.

The lecturer introduced supervising as preventive social service with the advantage of voluntary. The text of the account was not obtained.

Bc. Radek Kubicek, Maltese Aid, Olomouc
Voluntary as an important part of the social service

Maltese Aid, founded in 2002, acts as a charity organisation of Maltese Knights. They are offering social services and voluntary programmes, there are 10 centres in the Czech Republic. The focus groups are the handicapped people, children and families in danger, people in administration of sentence. The activity is focused into 4 accredited voluntary programmes. These 4 programmes are introduced and described in details in his account.

Mgr. Ing. Tomas Hendrych, Voluntary centre at District Hospital Liberec
Virtual voluntary and beneficence

The account states experience with voluntary centre website and its support at a social network website Facebook. The author cogitates over the phenomenon of the Facebook fans. He sets a simple fan typology. He analyses ways of involvement in the charity field. The lecturer clasifies the voluntary in hospitals as a type with high level of involvement.

Mgr. Jaroslava Eisertová, Ph.D, Mgr. Jaroslava Chlopčíková
Canis therapy training association Hafik, o.s., University of South Bohemia, Faculty of Health and Social studies – Institute of Social Work

Adduced account introduced specialization and activity of Canis therapy training association Hafik- the main aim is the volunteers training for canic therapy.

The authors cogitate over the dilemmas and problems of canis therapy in the CR- they can see problems mainly in inconsistency in terminology field, in inconsistency in preparation phase and in putting the canis therapy intention into practice and also in current legislation.

In the account conclusion they are suggesting unification of the methodical procedure in training volunteers in working with dogs for canis therapy and they are propounding a suggestion concept for this work.

Klára Vyskočilová, Spektrum - Voluntary Centre, Kromeriz
Volunteers' stories- book publication preparation

The lecturer introduced a project which is being prepared together with Dr. Tosner- a booklet publication with volunteers' stories from all Czech Republic. This booklet is intended to be published on the occasion of the European year of Voluntary.

Astrid Weniger -Noga, Beaverlodge, AB Kanada
Volunteering - the spine of the civil society.....

In my part of the world where I live, I don't know anybody who does not volunteer at least periodically. For some 30 years the old ladies of Beaverlodge, Alberta, Canada run a local Thrift shop. Everybody donates clothing books, toys, all gently used – for sale. And almost everybody shops there-not the poor only. Our Thrift shop became a valid recycling centre and donates all proceeds to the local hospital – close to 50.000,- every year – for new beds, instrument sets etc. To this date it made over million.

Other volunteers in their zeal to keep our historical buildings, moved the old hospital, renovated it and changed one part into an art gallery and an art centre.

One part is kept as an hospital museum. One big room became a beautiful tearoom by volunteers, who for a donation serve you home baking and tea on expensive heirloom china donated by – volunteers, of course. Our scanzen, The Pioneer Museum is run by volunteers, our agri fair is run by volunteers.

Volunteers keep every year our Rio Grande Rodeo running, gathering financial support, selling hot dogs and tickets, cleaning the grounds, helping cowboys with horses and horse poops. Volunteers engineered and built a curling club in Elmworth, run and repair community halls, helped to build the library and our new swimming pool.

They run the agricultural 4H youth clubs and run and coach hockey youth clubs. Volunteers from the United Church helped to bring in „the boat people.“ /So did my friend Daniela single hand by/ United Church conducted craft sales from the 3rd world countries as well as some concerts. Catholic women League helps similar charities. The Knights of Columbus volunteer to dig your carrot harvest should you have to take your child for an emergency surgery to Edmonton and snow is imminent. Volunteers in Grande Prairie help to run a Ski club, teaching kids, keeping time, doing the First aid, helping even with international youth Nordic games. Alberta government is aware of billions of dollars saved or produced through volunteers. It offers grants for some projects, but this covers only part of expenses. Our volunteers have to find sponsors, knock at many doors and put „the hand to the plow.“

Our town council cooks a breakfast once a year for volunteers. Local papers cover our activities. During the last big Grande Prairie anniversary, all volunteer organisations were asked to feature one best of their own. The city proclaimed them to be local heroes, gave them a reception and celebrated them in local papers and with an exhibition.

We have a pro-life group and group helping teen mothers, Church groups helping single mothers, orphans all over the world and the persecuted Church.

Volunteers help the Cancer society and the Heart Foundation. I hardly know Half of our volunteer organizations. But the most beautiful thing is that if Your house burns down, or your health bills run up a neighbour or two starts a collection for you, at a local bank, or organizes a charitable dance or auction for your benefit.

When somebody dies, neighbours bake, cook for you and console you. They cook and bake for you and rejoice with you if you have a new baby or a wedding on your hands.

When you get stranded by an unreliable car, they always stop to give you a ride, or push you out of snow bank. The young help you to change the tire or reload an item that falls off of your pickup.

When we had a fire in our field 2 years ago only 1 phone call started such a chain, that all neighbours came to fight it, saving our forest and our house.

When asked in Europe why we have such a civil spirit – I know the answer. Years ago the volunteers of our Museum hired me to write a short history of the Beaverlodge Valley. By studying some memoirs and speaking to surviving pioneers who originally settled our region I found out in beautiful, heroic stories that they had only God, themselves and neighbours to rely on. They left their families in Europe, USA, China, or East. In the land of no roads, no doctors, no repair shops or general stores they learned as my old British neighbor George White expressed well. „If you help your neighbor, you are helping yourself.”

Because he will help you one day.

Their belief in God, sharpened through many hopeless situations, directed them to love and help their neighbours. They raised their kids accordingly. Beaverlodge is not a Paradise. We too have bad people with us, drug problems, alcohol and some quarrels. We have those who don't want to work.

But the spirit of a civil society, the pioneer spirit, based on the Yudeo-Christian faith and values still prevails.

That's why we have so many volunteers and that's why I love the place where I live. I pray and hope we will keep it forever.

PhDr. Jiří Tošner, HESTIA, o.s. Praha

Volunteering for all - introduction of the project.

The project is supported by the initiative of the EU – Flagship on the occasion of European Year of Volunteers of the 2011th. Except HESTIA, pers, the project involves partner organizations - Volunteer Center of Usti nad Labem, Plan B Brno and National institutions for children and youth in Prague.

The EU Council's decision from 24.11.2009 declared year 2011 as the European Year of Voluntary activities supporting active citizenship.

In its contribution the lecturer introduced the activities and outputs which the project contributes to the objectives of the European Year of Volunteers and phases of the project.

The aim is to improve the legislative environment and remove administrative barriers as well as to create partnerships sharing experiences, building methodological materials and standards. The project outputs will present the benefits of volunteering in order to increase recognition and improve public awareness about the volunteering value.

Mgr. Šárka Koubová

Volunteering for the Czech Budejovice – Cooperation X competition

The author introduced a project that brings volunteer centers operating in Czech Budejovice together:

- Volunteer Center ADRA
- Volunteer Centre at the Diocesan charity No. Budejovice
- Selesian Youth Centre
- Department of health and social work by the Faculty of Health and Social University of South Bohemia

She introduced the activity approached by these centers and the positives that their cooperation brought and action to meet the objectives of European volunteering.

Bc. Katerina Petrašová

Labyrint- Centre for theatre education, branch Luzanky– Leisure centre Brno

The lecturer cogitates over the possibilities in voluntary support and development in Brno and in South Moravian District. The text of the account was not obtained.

Ing. Ludmila Grecmanová, The article from Region Charity in Těšice u Olomouce **The colour autumn of the life Project**

The activity of this Voluntary Region Charity is based on the decision to put Christian faith and love to fellow men into practice and into real life. The activities which are organised by this charity or in which they are involved were introduced in this account. They are involved not only in humanitarian activities and collections but also in the spiritual life in the village.

Mgr. Renata Kolářová

Short-term volunteer program in the SueRyder's Home

The author of the paper informs about the experience with the short-term volunteers help, the people who are willing to engage in volunteer activities irregularly according to their capabilities. Specific experience is presented in activities of public benefit corporations of Sue Ryder's Home, that provides care for elderly people. Volunteers work in long and short mode here. This type of organization appears to be functional. On the basis of experience, the author suggests ways to develop short-term volunteer program and bring it into more effective way.

Mgr. Karla Maliňáková

Volunteering connects

Her paper represents the activities of Salesian Youth Center in Brno-Žabovřesky. The center is aimed at school-aged children and adolescents and creates space for meaningful leisure activities, development of friendly relations and education in basic human values. The activities of this center are also provided by volunteers - employees of IBM.

Renata Gargulová

The progress of the community voluntary in Sobeslav

The account introduces non governmental non profit organisation ROLNICKA which offers service for mentally handicapped children and adults and for people with combined disabilities.

The lecturer informed the audience about the main activity of this centre, stated the aims and planned activities of the voluntary projects which are supported by ROLNICKA. Apart from the main activity which is addressed to the focus group she emphasizes the role of informing the public about the importance and benefits of the voluntary work and also possibilities how to take part in the voluntary.

Mgr. Lenka Mikolášková, Volunteer Centre Pardubice, o.s.

Volunteering for little and big ones, or volunteering for children, youth and seniors

Submitted paper informs about the focus and activities of Volunteer Centre Pardubice whose mission is to complement professional health care-oriented social organizations, organizations working with children and organizations supporting the integration of foreigners. It introduces the objectives and content of its activities trying to raise awareness of volunteerism among the general public, especially among students.

Concomitant schedule of conference:

Concert in Assembly hall Archbishop Castle

Examination in Volunteering centre Spektrum Kroměříž

Exhibition volunteering programme

Social and discussing evening.

**Konference Dobrovolnictví – opora občanské společnosti
Čeho jsme dosáhli, kam směřujeme...**

Vydal Klub UNESCO Kroměříž ve spolupráci NDC HESTIA Praha
Fotodokumentace: Mgr. M. Pilát, Mgr. Michal Brož
Obálka: Mgr. M. Číšecký
Tisk: TYPOservis Holešov

Kroměříž 2011

OPERAČNÍ PROGRAM KROK ZA KROKEM RED DOBROVOL EVOLUNTEERING

